

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

03.10.2022/2.00/ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ/ਸੁਭਮ ਜੈਨ

### PUNJAB VIDHAN SABHA

Monday, the 03<sup>rd</sup> October, 2022

The Vidhan Sabha met in the Punjab Vidhan Sabha Hall, Vidhan Bhavan, Sector 1, Chandigarh at 2.00 P.M. Mr. Speaker (Sardar Kultar Singh Sandhwan) in the Chair.

---

### CALLING ATTENTION NOTICES UNDER RULE 66

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ। ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਉ ਨੋਟਿਸ।

**ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ:** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪਹਿਲਾਂ ਜੀਰੋ ਆਵਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੀ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਜੀਰੋ ਆਵਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਲੈ ਲਵਾਂਗੇ।

### SERIAL NO. 5

**ਮਿਸ ਨਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭਰਾਜ:** ਮੈਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਲੋਕ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਇਕ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਾਮਲੇ ਵੱਲ ਦਿਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਅਰਥਾਤ ਰਾਜ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿਚ ਫਾਇਰ ਟੈਂਡਰਸ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਗੱਡੀਆਂ ਫਾਇਰ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਤੇ ਵੈਸੇ ਹੀ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਟਾਫ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਟਾਫ ਦੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ। ਨਤੀਜੇ ਵੱਜੋਂ ਕਿਸੇ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਤੇ ਕਾਬੂ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਫਾਇਰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਪਾਸ ਫਾਇਰ-ਪਰੂਫ ਜੈਕਟਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵੱਜੋਂ ਫਾਇਰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਫਾਇਰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਬੜੀ ਹਾ-ਹਾ ਕਾਰ ਮਚੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਫਾਇਰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਾਜ਼ੇ-ਸਮਾਨ ਨਾ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਫਾਇਰ ਅਮਲੇ ਦੀ ਘਾਟ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਕਾਰਨ ਹਨ।

ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਅਤੇ ਅਤਿਅੰਤ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਮੰਤਰੀ ਸਦਨ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕਰਨ।

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

**ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਮੰਤਰੀ (ਡਾਕਟਰ ਇੰਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਜਰ):** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 69 ਫਾਇਰ ਸਟੇਸ਼ਨ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 1042 ਫਾਇਰਮੈਨ ਅਤੇ 359 ਫਾਇਰ ਡਰਾਈਵਰ ਰੈਗੂਲਰ ਅਤੇ ਟੈਂਪਰੇਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਸੀਂ ਹੁਣ ਇਹ ਪ੍ਰੋਪੋਜ਼ਲ ਰੱਖੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਟੈਂਪਰੇਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾ ਰੱਖੀਏ ਅਤੇ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਬੜਾ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ। ਸੋ, ਆਸੀਂ ਪ੍ਰੋਪੋਜ਼ਲ ਬਣਾ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਆਸੀਂ 991 ਫਾਇਰਮੈਨ ਅਤੇ 326 ਡਰਾਈਵਰ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਜਲਦ ਹੀ ਐਸ.ਐਸ.ਐਸ.ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਲਿਖ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਭਰਤੀਆਂ ਜਲਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਮੈਂ ਇਕ ਗੱਲ ਹੋਰ ਦੱਸ ਦਿਆਂ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਟੈਂਪਰੇਰੀ ਫਾਇਰਮੈਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਲਿਮਿਟਡ ਜਿਹੀ ਟ੍ਰੈਨਿੰਗ ਦੇ ਕੇ ਕੰਮ ਤੇ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਆਈਡੀਅਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰੈਗੂਲਰ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰੈਨਿੰਗ ਵਾਸਤੇ ਨਾਗਪੁਰ ਭੇਜਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਹੁਣ ਆਸੀਂ ਲਾਲੜੂ ਵਿਚ ਇਕ ਜ਼ਮੀਨ ਈਅਰਮਾਰਕ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਆਸੀਂ ਉੱਥੇ ਇਕ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਫਾਇਰਮੈਨ ਟ੍ਰੈਨਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਸਾਡੇ ਫਾਇਰਮੈਨ ਹੀ ਟ੍ਰੈਨਿੰਗ ਨਹੀਂ ਲੈਣਗੇ ਸਗੋਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਫਾਇਰ ਸੇਫਟੀ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਟ੍ਰੈਨਿੰਗ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸ ਵੇਲੇ 315 ਫਾਇਰ ਵਹੀਕਲ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ 72 ਵਹੀਕਲ ਆਸੀਂ ਇਸ ਸਾਲ ਲਈ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ 69 ਹਾਈਡ੍ਰੋਲਿਕ ਟੂਲ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਸੀਂ ਕੰਧ ਪਾੜ ਕੇ ਅੰਦਰ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ 45 ਟੂਲ ਆਸੀਂ ਇਸ ਸਾਲ ਹੀ ਲਈ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫਾਇਰ ਐਂਟਰੀ ਜੈਕਟ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਾ ਕੇ ਆਸੀਂ ਅੱਗ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਸਾਡੇ ਕੋਲ 42 ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ 40 ਇਸ ਸਾਲ ਲਈ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਫਾਇਰ ਪ੍ਰੋਕਸੀਮਿਟੀ ਸੂਟ 141 ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ 110 ਇਸ ਸਾਲ ਲਈ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਸਮਾਨ ਵੀ ਆਸੀਂ ਨਾਲੋ-ਨਾਲ ਖਰੀਦ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਰਹੇਗੀ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਟੈਂਪਰੇਰੀ ਸਟਾਫ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਸੀਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰੱਖਾਂਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 991 ਫਾਇਰਮੈਨ ਅਤੇ 326 ਫਾਇਰ ਡਰਾਈਵਰ ਨਵੇਂ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਹਾਦਸਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਮਿਤੀ 20.11.2017 ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਹਾਦਸਾ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ ਕਿ ਫਾਇਰ ਜੈਕਟਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਚਾਰ ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਡਿੱਗ ਪਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਫਾਇਰ ਮੈਨ ਅੰਦਰ ਸੀ, ਉਹ ਦੱਬ ਕੇ ਪੂਰੇ ਹੋ ਗਏ ਸੀ। ਸੋ, ਹੁਣ ਆਸੀਂ ਇਕ ਟਰਨ ਟੇਬਲ ਗੱਡੀ ਵੀ ਖਰੀਦ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਆਸੀਂ ਕਾਫੀ ਉੱਚਾ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਦੀ ਹਾਈਟ 55 ਮੀਟਰ (ਲਗਭੱਗ 160 ਫੁੱਟ) ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਸੀਂ ਜਰਮਨੀ ਤੋਂ ਆਰਡਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਆ.ਕ/ਸ਼.ਜ/2.05/3.10.2022

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਲਚੇਡੀ ਇੱਕ ਗੱਡੀ ਜਿਸ ਨੂੰ Bronto sky lift ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, PUDA ਵਾਲਿਆਂ ਕੋਲ ਹੈ, ਉਹ ਅਸੀਂ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਮੋਹਾਲੀ ਅਤੇ ਜ਼ੀਰਕਪੁਰ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਗੱਡੀ ਬਾਹਰੋਂ ਆਏਗੀ ਉਹ ਲੁਧਿਆਣਾ ਜਾਏਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਲੁਧਿਆਣਾ ਬਹੁਤ high rise buildings ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਹੜੇ-ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਸਮਾਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉਹ ਅਸੀਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵਾਂਗੇ।

**ਮਿਸ ਨਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭਰਾਜ:** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਛੋਟੇ ਵਪਾਰੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਈ ਵਾਰ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ। ਦੂਸਰਾ, ਮੈਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ fire brigade ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਤਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਲੋਕਲ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਮਿਉਨਿਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਵਾਲੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਕਮੇਟੀਆਂ ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਟਾਫ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਾਲ ਦਿੱਕਤ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ?

**ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਮੰਤਰੀ:** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਸੱਚੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ financial health ਬਹੁਤ ਮਾੜੀ ਹੈ, ਕਈ ਜਗ੍ਹਾ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਬੜੀਆਂ ਔਖੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਈ Central fund create ਹੋ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਹੈ ਆਦਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿ fire brigade ਰੱਖਣੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਉਥੇ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਦੇਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਜ਼ਲ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਦੂਜੀ ਗੱਲ, ਜਿਹੜੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਾ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਡੀ.ਸੀ. ਕੋਲ ਫੰਡ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਸੀ.ਐਮ ਸਾਹਿਬ ਕੋਲ ਫੰਡ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

**ਸ਼੍ਰੀ ਕੁੰਵਰ ਵਿਜੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ:** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਕਾਲ ਅਟੈਨਸ਼ਨ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ call attention ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਠੀਕ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ।

**ਸ਼੍ਰੀ ਕੁੰਵਰ ਵਿਜੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ:** ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, Civil line Area, Amritsar ਦੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ fire brigade ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਪਿੱਛੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ ਸੀ,

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ Civil Line Area, Amritsar ਦੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ fire brigade ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋੜ ਹੈ ਜੀ। ਧੰਨਵਾਦ।

### SERIAL NO. 14

**ਡਾਕਟਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸੂਖੀ:** ਮੈਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਲੋਕ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਇੱਕ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਾਮਲੇ ਵੱਲ ਦਿਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਰਥਾਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਾ ਅਤੇ ਖੂੰਖਾਰ ਕੁੱਤਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ, ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਛਣ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ, ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਵੇਲੇ ਕੁਵੇਲੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕੁੱਤਿਆਂ ਦੇ ਕੱਟਣ ਦੇ ਲਗਭਗ ਢਾਈ ਸੌ ਕੇਸ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਅੱਧੇ-ਪੱਕੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਰਿਪੋਰਟ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਇਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹੈ।

ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਚੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪੀੜਤ ਲੋਕ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਥੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਟੀਕੇ, ਵੈਕਸੀਨ ਅਤੇ ਢੁੱਕਵੇਂ ਇਲਾਜ ਦੀ ਘਾਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹਿੰਗਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੁੱਤਿਆਂ ਦੇ ਕੱਟਣ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੱਧ ਰਹੀ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਨੱਖ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਅਸਰਦਾਰ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰੇ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਤਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਚੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਸਸਤੇ ਇਲਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਅਤੇ ਅਤਿਅੰਤ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਬੰਧਿਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਸਦਨ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕਰਨ।

**ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਮੰਤਰੀ (ਡਾਕਟਰ ਇੰਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਜਰ):** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਸੱਚੀ ਗੰਭੀਰ ਮਸਲਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁੱਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਜਿਹੜੀ Urban Local Bodies and Department of Rural Development & Panchayat ਦੇ ਅਧੀਨ Animal Birth Control ਜਿਹੜਾ ਰੂਲ 2001 ਸੀ, ਉਹ Central Government ਨੇ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ the dogs will be sterilized, vaccinated under supervision

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

of the veterinarians of the hospitals run by the Society of prevention of cruelty to animals, animal welfare organisations or other dog shelters. After necessary period of follow up the dog shall be released at the same place of all localities from where they were captured and the date, time and place of that release shall be recorded.

02.10 / 03.10.2022 ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ /ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਗੌਡਮ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ strychnine ਪਾ ਕੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਲੇਕਿਨ 1960 ਵਿੱਚ Prevention of Cruelty to Animal Act, 1960 ਆਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਐਨੀਮਲ ਵੈਲਫੇਅਰ ਬੋਰਡ ਬਣਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕੁੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਊਟਰਾਈਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਪਰ ਅਸੀਂ ਨਸਬੰਦੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਖਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਸੈਂਟਰ ਨਸਬੰਦੀ ਕਰੇਗਾ ਉਸ ਵਿੱਚ ਇੰਨੇ ਵੈਟਰਨਰੀ ਡਾਕਟਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਇੰਨੇ ਹੈਲਪਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੰਨੇ ਫਾਰਮਾਸਿਸਟ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦੋ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ ਕਰਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਵੈਟਰਨਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਹਨ। ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਜਨ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਵੇਰਕਾ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਹਸਪਤਾਲ ਹੈ, ਪੌਲੀ ਕਲੀਨਿਕ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸਰਜਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਕੋਲ ਬਾਕੀ ਕੰਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦਾ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਹੁਤ ਸਖਤ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁੱਤਾ ਪਕੜਨਾ ਹੈ, ਹਿਉਮਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਕੜ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਨਸਬੰਦੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚਾਰ ਦਿਨ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇਣੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸੇ ਗਲੀ ਮੁਹੱਲੇ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਛੱਡ ਕੇ ਆਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਛੱਡਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਕੁੱਤੇ ਦੀ ਟੈਰੇਟਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਕੁੱਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਸੈਪਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਮਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸੋ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਮਸਲਾ ਬੜਾ ਪੇਚੀਦਾ ਹੈ।

ਦੂਜੀ ਗੱਲ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਐਨੀਮਲ ਵੈਲਫੇਅਰ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਪਰਮਿਸ਼ਨ ਲੈਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਟਾਈਐਪ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਲੋਕਲ ਬਾਡੀਜ਼ ਟੈਂਡਰ ਕੱਢਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਅਪਲਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਐਫੀਲਿਏਟਡ ਹੋਣ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਟੈਂਡਰ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁੱਤਾ 1000-1200 ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰੀਬ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਸੋ, ਇਹ ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਚਾਰ ਸੈਂਟਰ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣੇ ਬਣਾ ਲਏ ਹਨ। ਇਹ ਲਹਿਆਣਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਜੀਰਕਪੁਰ ਅਤੇ ਮੋਗਾ ਵਿਖੇ ਬਣਾਏ ਹਨ।

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਇੱਥੇ ਕੰਮ ਵੀ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋਕਲ ਬਾਡੀਜ਼ ਨੂੰ ਹੈਲਪ ਕਰਨ ਲਈ ਐਸੋਸੀਏਟਸ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੇ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਐਨੀਮਲ ਹਸਬੈਂਡਰੀ, ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ, ਲੋਕਲ ਗੌਰਮਿੰਟ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਚਾਰ ਮਹਿਕਮੇ ਇਨਵਾਲਵ ਹਨ। ਸੋ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਪਲਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪੇਚੀਦਾ, ਸੀਰੀਅਸ ਮਸਲੇ ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਕੰਮ ਕਰੀਏ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਤ ਸੀਰੀਅਸ ਹਾਂ।

ਦੂਜੀ ਗੱਲ, ਤੁਸੀਂ ਦਵਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਹੈਲਪ ਮਹਿਕਮੇ ਤੋਂ ਜਵਾਬ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਵੈਕਸੀਨਜ਼ ਕਾਫੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 1,20,000 ਵਾਇਲਜ਼ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਸਾਲ ਹੁਣ ਤੱਕ 1,10,000 ਦੇ ਲਗਭਗ ਵਾਇਲਜ਼ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕਾਫੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹਨ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਹੈਲਪ ਸੈਂਟਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਐਂਟੀ ਰੇਬੀਜ਼ ਵੈਕਸੀਨ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਸੋ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਹੀਂ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

**ਡਾਕਟਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸੁੱਖੀ :** ਸਰ, ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਮਸਲਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਧਰਮ ਦਾ ਮਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ। ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ ਕਰੀਬ 60,000 ਲੋਕ ਹਲਕਾਅ ਕਾਰਨ ਮਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵਨ ਥਰਡ, ਕਰੀਬ 20,000 ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ 20,000 ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਮਰਦੇ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੜਾ ਗੌਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੁੱਤਾ ਜਦੋਂ ਵੱਢਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਕੱਲੀ ਮੌਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸਗੋਂ ਕਈ ਵਾਰ ਡਿਸਏਬਿਲਿਟੀ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਐਕਸੈਸਿਵ ਬਲੀਡਿੰਗ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਦੀ ਲੱਤ ਜਾਂ ਬਾਂਹ ਵੱਢੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੋ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਸਾਲ 2030 ਤੱਕ ਟੀਚਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿ to achieve Zero Human Deaths due to Dog bites, ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 7-8 ਸਾਲ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਸ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਹਾਲੇ ਤੁਰੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਕੁੱਤੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਐਂਟੀ ਰੇਬੀਜ਼ ਵੈਕਸੀਨ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਪਾਸੀਬਲ ਹੈ, ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕੁੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਐਂਟੀ ਰੇਬੀਜ਼ ਇੰਜੈਕਸ਼ਨ ਲਗਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੀ ਗੱਲ, ਨਸਬੰਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਘਟਾਈ ਜਾਂਦੀ, ਉਨਾਂ ਚਿਰ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਬੜਾ ਅੱਖਾ ਹੈ। ਸੋ, ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਅਸੀਂ ਨਸਬੰਦੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੰਭਲਾ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ?

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਗ.ਕੌ/ਅ.ਗ./ 3-10-2022/2.15

ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਰੋਬ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਰਬ ਰੇਟ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਉਨਾਂ ਚਿਰ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਰਹੇਗੀ। ਮੈਂ ਇਹ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਲ 2030 ਵਿੱਚ ਆਸੀਂ ਜੀਰੋ ਹਿਊਮਨ ਡੈਬ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ?

**ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਮੰਤਰੀ:** ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ on the Floor of the House ਆਸ਼ਵਾਸਨ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ top priority ਤੇ ਰੱਖਾਂਗੇ। ਮੇਰੇ ਫੁੱਡੜ ਜੀ ਦੀ ਵੀ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਕਰਕੇ ਡੈਬ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਹ ਰੇਬਿਜ਼ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਅਲੱਗ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹ veterinarian ਸੀ। ਉਹ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟੀਕਾ ਨਹੀਂ ਲਗਵਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਟੀਕਾ ਨਹੀਂ ਲਗਵਾਇਆ। ਇਸ ਇਸੂ ਨੂੰ ਸੀਰੀਅਸਲੀ ਲਵਾਂਗੇ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਨੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋ ਕੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵੈਕਸੀਨੇਟ ਕਰਵਾਉਣ। ਇਹ ਗੱਲ ਹਾਲੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਇੰਪਲੀਮੈਂਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੈਂ ਵੀ across party lines ਹੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਸੀਰੀਅਸਲੀ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਇਸ ਤੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰੋ। ਇਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਾਮਨ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਸਮਝੀਏ ਅਤੇ ਰਲ-ਮਿਲ ਕੇ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਚੈਲੰਜ ਹੋਵੇਗਾ।

-----

### (SERIAL NUMBER 20)

**ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ :** ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਲੋਕ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਇੱਕ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਾਮਲੇ ਵੱਲ ਦਿਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਰਾਜ ਅੰਦਰ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮੋਹਾਲੀ, ਪਟਿਆਲਾ, ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਰੋਪੜ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਅੰਦਰ ਝੋਨੇ ਦੀ ਫਸਲ ਉੱਤੇ ਚੀਨੀ ਵਾਇਰਸ (ਡਵਾਰਫ) ਦੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਕਾਰਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਏਕੜ ਝੋਨੇ ਦੀ ਫਸਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਇਸ ਕਾਰਨ ਸਬੰਧਿਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਬੰਧਿਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਿੰਤਾ, ਬੇਚੈਨੀ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸਤਾ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਨੁਕਸਾਨੀ ਝੋਨੇ ਦੀ ਫਸਲ ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਵਿੱਤੀ ਮਦਦ ਦੀ ਆਸ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਅਤੇ ਅਤਿਅੰਤ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਬੰਧਿਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕਰਨ।

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

**ਮਾਲ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਮ ਸ਼ੰਕਰ):** ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਕੁਲਜੀਤ ਰੰਧਾਵਾ ਜੀ, ਮਾਨਯੋਗ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਮਸਲਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਰੈਗੁਲਰ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਆਉਣਗੇ ਕਿ ਕਿਸ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਨੁਕਸਾਨ ਸੁੰਡੀ ਕਰਕੇ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਚਾਹੇ ਨੁਕਸਾਨ ਬਰਸਾਤ ਕਰਕੇ ਹੋਇਆ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿੰਨਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਲਦ ਤੋਂ ਜਲਦ ਵਿੱਤੀ ਭਰਪਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

**ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ:** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨੇ ਮੇਰੇ ਹਲਕੇ ਡੇਰਾਬੱਸੀ, ਮੋਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਏਕੜ ਫਸਲ ਖਰਾਬ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਮਤੀ ਖਾਦ, ਦਵਾਈਆਂ ਪਾ ਪਾ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਪੁੱਤਾਂ ਵਾਂਗ ਪਾਲੀਆਂ ਸਨ ਲੇਕਿਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਫਸਲ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਹੋਈ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੁੱਲਿਆਂ ਦੀ ਅੱਗ ਠੰਢੀ ਹੋਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਤਾਂ 100% ਫਸਲ ਹੀ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅੱਜ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਵਾਹ ਰਹੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਵੀ ਇੱਕ ਕਿਸਾਨ ਦਾ ਪੁੱਤ ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਫਸਲ ਵਾਹੀ ਦੇਖੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਤਕ ਕਿੰਨੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਆਸਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਪਾਲੀਆਂ ਸਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਠੋਕੇ ਤੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਲੈ ਕੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਫਸਲ ਪਾਲੀ ਸੀ ਉਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਰਚਾ ਆਇਆ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਵਾਹੁੰਦੇ ਦੇਖੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਖਰਚਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਕਰ ਲੈਣਗੇ। ਮੇਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸਬਜ਼ੀ ਦੀ ਆਮਦ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਸੈਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਮੀਜ਼ੀਏਟ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਿੰਡ ਦੀ ਵਿਜ਼ਿਟ ਰੱਖ ਲੈਣ। ਇਸ ਨਾਲ ਅਸਲੀਅਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕੇਗਾ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਆਪ ਰਾਹੀਂ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਟਾਈਮ ਬਾਊਂਡ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਆਸ਼ਵਾਸਨ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਕੁਝ ਠੋਸ ਕਦਮ ਜਾਂ ਰਿਸਰਚ ਕਰਵਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਇਸ ਵਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਬਾਕੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਡਰ ਸਹਿਮ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਗਲੀ ਵਾਰੀ ਚੀਨੀ ਵਾਇਰਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦੁਬਾਰਾ ਨਾ ਫੈਲ ਸਕੇ। ਇਸ

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਬਾਰੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਇਨਵਾਲਵ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਕਸ ਅਪ ਕਰਕੇ ਅਡਵਾਂਸ ਪਲਾਨਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

2.20 ਕੁ.ਕ/ਰ.ਕ 03.10.2022

**ਮਾਲ ਮੰਤਰੀ:** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਚਿੰਤਾ ਬੜੀ ਵਾਜ਼ਬ ਹੈ। ਮੈਂ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਹਾਲੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਡੇਰਾ ਬੱਸੀ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਡੀ.ਸੀ. ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿ ਕੇ ਜਲਦ ਤੋਂ ਜਲਦ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਲਈ ਜਾਵੇ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਵੀ ਬਣਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਹ ਜਲਦ ਤੋਂ ਜਲਦ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਰਿਸਰਚ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬਾਨ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਕਿਸੇ ਕੀਤੇ ਕਰਕੇ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਅਗਲੀ ਆਈਟਮ। ਨਿਯਮ 16 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵ। ਸਰਦਾਰ ਇੰਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਜਰ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।

**ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ:** ਜੀਰੋ ਆਵਰ, ਸਰ। ਨਿਯਮ 16 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਜੀਰੋ ਆਵਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੈ ਲੈਣਾ, ਸਰ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਜੀਰੋ ਆਵਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

**ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ (ਕਾਦੀਆਂ):** ਸਰ, ਫਿਰ ਉਹੀ ਗੱਲ। Same is the thing. ਜੇ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਣ, ਗੱਲ ਸੁਣ ਸਕਣ ਤੇ ਫਿਰ ਜੀਰੋ ਆਵਰ ਦੇਵੇ। You promised ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੀਰੋ ਆਵਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। Sir, you are going back on your own words. ਸਾਡੀ ਰਿਕ੍ਰੂਟੈਸਟ ਹੈ, don't break the rules. ਤੁਸੀਂ ਤੇ ਹਾਊਸ ਦੇ ਕਸਟੋਡੀਅਨ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਕਾਇਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੀਰੋ ਆਵਰ ਦੇਣਾ ਹੀ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ problems ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਨੇ ਗੱਲ ਚੁੱਕਣੀ ਹੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਣਨੀ ਪੈਣੀ ਹੈ ਅਤੇ Government ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤੇ ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦਿਓ। ਕੈਮਰੇ ਬੰਦ ਕਰਵਾਓ ਅਸੀਂ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। But if you want us to participate, please don't do this.

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਬਾਜਵਾ ਜੀ, ਪਲੀਜ਼ ਬੈਠੋ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਲੀਡਰ ਆਫ਼ ਦਿ ਆਪੋਨੀਸ਼ਨ, ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਸਮੇਤ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਚੇਅਰ ਤੋਂ ਜ਼ੀਰੋ ਆਵਰ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਾਫ਼ ਸੁਣਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ।)

---

### MOTION UNDER RULE 16

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਨਿਯਮ 16 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵ। ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।

**ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ (ਡਾਕਟਰ ਇੰਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਜਰ) :** ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ- ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅੱਜ ਇਸ ਦੇ ਉੱਠ ਜਾਣ ਤੇ ਅਣੰਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਥਗਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅੱਜ ਇਸ ਦੇ ਉੱਠ ਜਾਣ ਤੇ ਅਣੰਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਥਗਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅੱਜ ਇਸ ਦੇ ਉੱਠ ਜਾਣ ਤੇ ਅਣੰਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਥਗਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

**ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।**

-----

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਲੀਡਰ ਆਫ਼ ਦਿ ਆਪੋਨੀਸ਼ਨ, ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਸਮੇਤ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਚੇਅਰ ਤੋਂ ਜ਼ੀਰੋ ਆਵਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਬਾਜਵਾ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਬੈਠੋ। ਤੁਸੀਂ impatient ਕਿਉਂ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ ਤੇ ਬੜੇ ਠਰ੍ਹੰਮੇ ਵਾਲੇ ਹੋ। ਬੈਠੋ। (ਵਿਧਾਨ, ਸ਼ੋਰ)

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

**ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ:** ਸਰ, ਤੁਸੀਂ ਆਪ promise ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕਿ ਜ਼ੀਰੋ ਆਵਰ ਦੇਵੋਗੇ। The first thing that should have come is Zero Hour. ਤੁਸੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਹੀਂ ਜੀ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਕੀ ਮਤੇ ਆ ਲੈਣ ਦਿਓ। ਅਸੀਂ ਕਿਹਾ ਠੀਕ ਹੈ ਜੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ promise ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ੀਰੋ ਆਵਰ ਦੇਵੋਗੇ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਸੁਣੋ ਬਾਜਵਾ ਜੀ। ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਵੀ ਸੁਣ ਲਵੇ। ਬੈਠੋ। ਬਾਜਵਾ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਹੇ ਹੋ। ਉਥੇ ਜ਼ੀਰੋ ਆਵਰ ਰਾਤ ਨੂੰ 10-10 ਵਜੇ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(ਆਵਾਜ਼ਾਂ: ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹੈ ਜੀ।)

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਕੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਹੈ ?

**Sardar Partap Singh Bajwa:** I do not want to dispute ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ 100 ਪਰਸੈਂਟ ਦੱਸ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਥੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਐਸਚਨ ਆਵਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਕੁਐਸਚਨ ਆਵਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ੀਰੋ ਆਵਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਕਈ ਜਗ੍ਹਾ ਉਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ੀਰੋ ਆਵਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, question hour comes two hours late. It has never come at 12.00 'o' clock at night. It is the most important matter, ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਠੀਕ ਹੈ ਜੀ, ਬੈਠੋ ਤੁਸੀਂ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਅਗਲੀ ਆਈਟਮ।

**ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ:** ਸਰ, ਜੇ ਅੱਜ ਹਾਊਸ ਨਹੀਂ ਚੱਲਣਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਤੁਸੀਂ directly responsible ਹੋਵੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਡਾ ਮਾਈਕ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਗੱਲ ਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਤੁਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਤੁਹਾਡਾ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਕੱਲ੍ਹ ਮੇਰੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਹੋਈ ਹੈ ਜੀ। You promised, ਕਿ ਜੋ-ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੋਗੇ, ਉਹ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੱਲ ਹੀ ਉਠਾਉਣੀ ਹੈ। ਗੈਂਗਸਟਰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭੱਜ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਜਾਨ ਮਹਿਡੂਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਇਸੂ ਨਾ ਚੁੱਕੀਏ? Is it not the issue?

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਬੈਠੋ, ਬੈਠੋ। ਤੁਸੀਂ ਗੱਲ ਤਾਂ ਸੁਣ ਲਵੋ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਤੁਸੀਂ ਸਪੀਕਰ ਦੀ ਗੱਲ ਤੇ ਸੁਣੋਗੇ। ਹੁਣ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਤੇ ਬਹਿਸ ਮੁੜ ਆਰੰਭ ਹੋਵੇਗੀ।

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

**ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ:** ਸਰ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਤੇ ਵੀ ਬਹਿਸ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੀ ਜ਼ੀਰੋ ਆਵਰ ਤੇ ਗੱਲ ਤਾਂ ਸੁਣ ਲਵੇ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਤੁਹਾਡੀ (ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ) 'Speakers' ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਤੇ ਬਹਿਸ ਲਈ ਲਿਸਟ ਨਹੀਂ ਆਈ?

02.25/ਪ.ਸ/ਰ.ਕੁ

**ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ:** ਉਸ ਤੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਬੋਲਾਂਗੇ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਜ਼ੀਰੋ ਆਵਰ ਦਿਓ। Sir, Zero Hour you have promised, please don't go back on your promise, ਜੇ ਹਾਉਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ ਹੈ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਾਉਸ ਦੀ ਰਿਸਪਾਂਸੀਬਿਲਟੀ Government ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। Sir, to run the House peacefully is your responsibility and also the responsibility of Parliamentary Affairs Minister ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਗੱਲ ਹੀ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ, if you want ruckus in this House ਫਿਰ responsibility directly lies on you. ਤੁਸੀਂ ਦੱਸ ਦਿਓ ਕਿ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ? ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਉਥੇ ਆਉਣੇ ਲਗੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਅਸੀਂ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਤੁਸੀਂ ਬੈਠੋ, ਬੈਠੋ। ਬੈਠੋ, ਬੈਠੋ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵਡਿੰਗ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਮਾਈਕ ਤੋਂ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ।)

-----

## SHORT ADJOURNMENT OF THE HOUSE

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਸਦਨ 15 ਮਿੰਟ ਲਈ ਸਥਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

\*2.25 ਵਜੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ) (ਇਸ \*ਸਮੇਂ ਸਦਨ 2.40 ਵਜੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਤੱਕ ਸਥਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।)

—  
\*2.40 ਵਜੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ) (ਇਸ \*ਸਮੇਂ ਸਦਨ ਮੁੜ ਇਕੱਤਰ ਹੋਇਆ।)

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

2.40/ਜਸਪਾਲ/3.10.2022/ਮੋਨਿਕਾ

### WELCOME ANNOUNCEMENT BY THE FINANCE MINISTER

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਬਾਜਵਾ ਜੀ ਖੜ੍ਹੇ ਸੀ, ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਗੱਲ ਕਹਿਣੀ ਸੀ। ਚਲੋ, ਹਾਂ ਜੀ, ਮੰਤਰੀ, ਚੀਮਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ।

**ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ) :** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਸਦਨ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਵਿਚ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਤਾ ਜੀ, ਮਾਤਾ ਸਰਦਾਰਨੀ ਗੁਰਮੇਲ ਕੌਰ ਜੀ, ਇਸ ਸਦਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇਖਣ ਲਈ ਗਵਰਨਰ ਬਾਕਸ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ (ਬੰਪਿੰਗ) ਪੂਰਾ ਹਾਊਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਨਿੱਧਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ। (ਸਮੁੱਚੇ ਹਾਊਸ ਵੱਲੋਂ ਬੰਪਿੰਗ)

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ। ਹਾਂ ਜੀ, ਬਾਜਵਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ। ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਜੀ।

**ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ (ਕਾਦੀਆਂ):** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਤਾਈ ਜੀ ਵੀ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਜੇ ਤਾਈ ਜੀ ਨਾ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਮਨਸ਼ਾ ਤੋਂ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ ਸਾਨੂੰ ਜਸਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਤਾਈ ਜੀ ਇੱਥੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਉਤੇ ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੈ ਅਤੇ 100 ਫੀਸਦੀ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਜੋ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਤੁਸੀਂ ਵਕਤ ਜੀਰੋ ਆਵਰ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਉਗੇ। ਤੁਹਾਡੀ ਹੱਥੀਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਦੇਖਣ ਕਿ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤਰ ਜਿਹੜਾ ਹੈ, ਅੱਜ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨੁਮਾਇਆ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਮਦਰ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਨਾ ਮੰਨੋ, ਆਪਣੀ conscious ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਜੀਰੋ ਆਵਰ ਦਾ ਮੌਕਾ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਉ। ਮੈਂ ਇਹ ਆਸ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਹੁਣ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦਾ ਇੱਥੇ ਆਉਣ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਇੱਜਤ, ਮਾਣ ਤੇ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਹੋ। (ਬੰਪਿੰਗ) (ਗਾਸਾ)

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਹਾਊਸ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹਾਂ, ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦਾ ਇੱਥੇ ਆਉਣ ਉਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਵੀ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਇਕ ਹੋਇਆ ਹਾਂ, ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ। ਬਾਜਵਾ ਜੀ ਔਰ ਚੀਮਾ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਹਾਊਸ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਡਿਸਕਸ

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਹੱਲ ਕੱਢਣ ਲਈ ਹੈ ਅੱਂਝ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਾਉਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰੋਲ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਚੇਅਰ ਦੀ ਹੈ, ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਵਿਚ ਕਮੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਤੁਸੀਂ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਬੋਲ ਸਕਦੇ ਹੋ ਲੇਕਿਨ ਇਹ ਚੇਅਰ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਆਪਣੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਹੈ, ਦਾਇਤਵ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਟੂਲ ਕਦੋਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸਪੀਕਰ ਉਤੇ ਡਿਸਾਈਡ ਕਰਦਾ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣਾ ਦਿਲ ਖੋਲੁ ਕੇ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਇੱਧਰਲੇ ਸਾਥੀ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਲੈਂਦੇ ਸੀ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੌਲਾ ਪਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਸੀ, ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਣ ਦਿੰਦੇ। ਸੋ, ਮੈਂ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਡਿਸਕਲਨ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਆਪਾਂ ਜ਼ੀਰੇ ਆਵਰ ਦੇਖ ਲਵਾਂਗੇ। ਠੀਕ ਰਹੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਹੁੰਦਾ ਇਹ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਾਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਕਈ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸਾਥੀ ਮੁੜ ਕੇ ਆਪਣੀ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਜਿਹੀ ਚੁੱਕ ਕੇ ਘਰੇ ਜਾ ਵੜਦੇ ਹਨ।

**ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ :** ਜ਼ੀਰੇ ਆਵਰ ਦੇ ਦਿਓ। ਫਿਰ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗੇ।)

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਠੀਕ ਹੈ ਨਾ। ਸੋ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਦੋ ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਬਾਜਵਾ ਜੀ।

**ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ:** ਇੱਕ ਬੜਾ ਇੰਪਾਰਟੈਂਟ ਮੈਟਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਿੰਤਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜ਼ੀਰੇ ਆਵਰ ਦੇ ਦਿਓ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਬਾਜਵਾ ਜੀ, ਬੋਲੋ। ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋ, ਇੱਕ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਬੋਲੋ।

### MATTERS RAISED DURING ZERO HOUR

**ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ (ਕਾਦੀਆਂ) :** ਸਰ, ਅੱਜ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਅਫਸੋਸਜਨਕ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਹਾਲਾਤ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਜਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਕਦੇ ਪੰਜਾਬ ਨੇ 75 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵੇਖੀ ਕਿ ਗੈਂਗਸਟਰਜ਼ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਰਨ ਕਰਨਗੇ they are having a free run in the State. ਜਿਹੜੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਰਜ਼ੀ ਮਾਰ ਲੈਣ, ਜਿਹੜੇ ਮਰਜ਼ੀ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਲੈਣ, ਜਿਹੜੇ ਮਰਜ਼ੀ ਕੋਲੋਂ ਫਿਰੋਤੀ ਲੈ ਲੈਣ। ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਕਾਲੀਆਂ, ਬੋਲੀਆਂ ਹਨੇਰੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚਲਦੀਆਂ ਸੀਂ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਸਰ, ਕੱਲ੍ਹ ਦੀ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਬੜੇ ਅਫਸੋਸ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਬ.ਕ./ਐਮ./3.10.22/2.45

A-Grade ਗੈਂਗਸਟਰ ਦੀਪਕ ਟੀਨੂ, he is wanted in more than 34 cases. ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਹ ਆਦਮੀ 34 ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਂਟਿਡ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕਿਲਿੰਗ, ਜਿਸ ਨੇ ਜ਼ਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਜਗਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਡੇ ਨੌਜਵਾਨ ਆਈਕਨ, ਨੌਜਵਾਨ ਸਿੰਗਰ ਸਿੱਧੂ ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਦੀ ਮੌਤ ਵਾਸਤੇ ਮੇਜਰ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਦੇ ਕਤਲ ਵਿੱਚ ਮੇਜਰ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਲਾਰੈਂਸ ਬਿਸ਼ਨੋਈ, ਗੋਲਡੀ ਬਰਾੜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦਾ ਆਦਮੀ, ਜੋ ਕਿ ਚੰਦ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰਿਆਣੇ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚੋਂ ਭੱਜਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਦ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿਹਾੜ ਵਿੱਚੋਂ ਟ੍ਰਾਂਜ਼ਿਟ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਧੂ ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਦੀ ਕਿਲਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਕੌਣ ਆਦਮੀ ਇਨਵਾਲਵ ਸਨ, ਹਥਿਆਰ ਕਿਥੋਂ ਆਏ, ਪਲਾਨਿੰਗ ਕਿਥੋਂ ਕਰਵਾਈ, ਗੱਡੀਆਂ ਕਿਥੋਂ ਆਈਆਂ, ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਤਿਹਾੜ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਵਾਲੀ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਚੰਦ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਟ੍ਰਾਂਜ਼ਿਟ ਵਿੱਚ ਰਿਮਾਂਡ ਉਤੇ, ਪ੍ਰੈਟੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮਾਨਸਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਸਾਨੂੰ ਭਾਰੀ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ one of the main accused, ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਮਰਡਰ ਦੀ ਗੁਥਲੀ ਨੂੰ ਸੋਲਵ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਕ ਨਿਮਾਇਆ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਨਸਾ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਫਰਾਰ ਹੋਣ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਫਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਫਰਾਰ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਇਕ ਹੋਰ ਅਨਫਾਰਚੁਨੇਟ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਸਾ, ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਧੂ ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਦਾ ਕਤਲ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਵਾਂਟਿਡ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰੀ-ਵਾਰੀ interrogations ਵਾਸਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਉਥੇ ਜਿਹੜਾ ਸੀ.ਆਈ.ਏ। ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਏ.ਐਸ.ਆਈ ਦੇ ਰੈਂਕ ਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਓ.ਆਰ.ਪੀ ਰੈਂਕ ਦੇ ਕੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ for considerations, ਉਥੇ ਇਸ ਦੀ ਇਕ ਮਹਿਲਾ ਮਿੱਤਰ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਸੀ.ਆਈ.ਏ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਾਲ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਪਏ ਰਹੇ, ਇਕ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਨ, ਰਾਤ ਦੇ ਵਕਤ ਕੋਈ 11.30 ਜਾਂ 12.00 ਵਜੇ ਉਸ ਹੋਟਲ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਰਾਤੀ ਟਵਿੱਟਰ ਤੇ ਟਵੀਟ ਆਇਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ (ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ) ਪਹਿਲਾਂ ਸਸਪੈਂਡ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਰੈਸਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, 311 ਅਧੀਨ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਇਕ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਾਮੀ ਸਮੱਗਰ ਅਤੇ ਗੈਂਗਸਟਰ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਭਾਈ ਪ੍ਰੋਕਲੇਮਡ ਓਫੈਂਡਰ ਹੈ। ਜਗਦੀਸ਼ ਭੋਲਾ ਇਨਫੇਮਸ ਡਰੱਗ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲੋਕ ਇਨਵਾਲਵਡ ਹਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਾਲੇ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸਨ। ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ, ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਲਾਹ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਪਹਿਲਾਂ ਰਜਿੰਦਰਾ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕ ਫਰਜ਼ੀ ਲੜਾਈ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮੱਥੇ ਅਤੇ ਪੇਟ ਵਿੱਚ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸੁਪਰਡੰਟ ਨੂੰ ਇਤਲਾਹ ਕੀਤਿਆਂ, ਸੁਪਰਡੰਟ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੰਟ ਨੇ ਦੋ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਰਜਿੰਦਰਾ ਹਸਪਤਾਲ ਭਿਜਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਥੋਂ ਖਿਸਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਢੋਵੇਂ A ਗ੍ਰੇਡ ਦੇ ਗੈਂਗਸਟਰ ਹਨ।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਹਾਲੇ ਆਪਣਾ ਸੈਸ਼ਨ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਹਲਕੇ ਧਾਲੀਵਾਲ ਵਿੱਚ ਇਕ ਆਦਮੀ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਐਸ.ਐਲ.ਆਰ ਖੋਹ ਕੇ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਸਰ, ਹਾਲਾਤ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਬਣ ਗਏ ਹਨ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਠੀਕ ਹੈ ਜੀ।

**ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ :** ਮੇਰੀ ਗੁਜਾਰਿਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉਤੇ ਹੋਮ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹਨ, ਉਹ ਇੱਥੋਂ ਹਾਉਸ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਬਕਾਇਦਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਦੇਣ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।

**ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ :** ਛੋਟੇ ਏ.ਐਸ.ਆਈਜ਼ ਜਾਂ ਥਾਣੇਦਾਰਾਂ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਤੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾ ਰੱਖਣ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।

**ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ :** ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਧੁਰ ਤੱਕ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਦਾਰ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਹੈ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।

**ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ :** ਜਾਂ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹੈ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ। ਬੈਠੋ, ਬੈਠੋ। ਹੁਣ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮਤੇ ਤੇ ਬਹਿਸ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਂ ਜੀ, ਮੰਤਰੀ ਜੀ।

ਕਕ ਸਜ਼ 3.10.2022 2.50

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਜ਼ੀਰੇ ਆਵਰ ਤੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

(ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਇੰਡੀਆਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੁਝ ਫੋਟੋਆਂ ਦਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਪੁੱਛ ਰਹੇ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇਹ \*\* \* ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਤੋਂ ਵੀ ਕਈ ਮੈਂਬਰਜ਼ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਅਤੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕਾਢੀ ਸੋਰ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਸਾਫ਼ ਸੁਣਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ।) (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

**ਸੁਚਨਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ):** ਸਰ, ਕੀ ਜੀਰੋ ਆਵਰ ਸਿਰਫ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਨਹੀਂ? (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਅਮਨ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋ।

**ਸੁਚਨਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਮੰਤਰੀ:** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੈਸੇ ਜੀਰੋ ਆਵਰ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਬਣਦਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਜੇ ਬਾਜਵਾ ਸਾਹਿਬ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ 10 ਸਾਲ ਦੇ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਮਾੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਨਿਗੁਹਾ ਮਾਰ ਲੈਂਦੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਥੱਲੇ ਸੋਟਾ ਫੇਰ ਲੈਂਦੇ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੀ ਨਾ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੋ ਰਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਕੱਲ੍ਹੇ ਇੱਕ ਨਾਮੀ ਗੈਂਗਸਟਰ ਸੀ.ਆਈ.ਏ. ਇੰਚਾਰਜ ਦੀ ਗ੍ਰਿਡਤ ਵਿੱਚੋਂ ਭੱਜਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਜੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਤੇ ਹੋਮ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੇ .....

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਅਮਨ ਜੀ, ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਆ ਗਈ, ਹੋ ਗਿਆ। ਆਪਾਂ ਹਾਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਚਲਾਈਏ।

**ਸੁਚਨਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਮੰਤਰੀ :** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪਲੀਜ਼ ਗੱਲ ਕਰ ਲੈਣ ਦਿਉ ਜੀ। (ਵਿਘਨ) ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਜੀ। ਜਦੋਂ ਮਾਨ ਸਾਹਿਬ ਔਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਉਸ ਸੀ.ਆਈ.ਏ. ਇੰਚਾਰਜ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਉੱਪਰ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਅਰੈਸਟ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਸਮਿਸ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵੀ ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਲੁੱਕ ਆਊਟ ਸਰਕੂਲਰ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਏ.ਜੀ.ਐਫ.ਟੀ. ਦੀ ਟੀਮ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਛਾਪੇ ਵੱਜ ਰਹੇ ਹਨ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ) ਸਰ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਪਿਛਲੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਹਨ? ਸਰ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ (ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ) ਜੋ ਕਰਤੂਤਾਂ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਾਂ ਕਿ

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੀਪ ਪਹਿਲਵਾਨ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਦਿਨ-ਦਿਹਾੜੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ? ਕੀ ਇਹ ਅੱਜ ਉਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਨ? ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੌੜ ਬੰਬ ਬਲਾਸਟ ਦੀ ਫਾਈਲ ਉਪਰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਇਹ ਬੈਠੇ ਰਹੇ, ਕੀ ਇਹ ਸਾਰੇ ਉਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਨ? (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਲੀਡਰ ਆਫ਼ ਦਿ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਬੋਲਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਈ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਤੋਂ ਵੀ ਕਈ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਬਹਿਸ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸ਼ੋਰ ਸੀ ।)

ਸਰ, ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ ਦਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕਤਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕੀ ਹੁਣ ਇਹ ਉਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਨ? ਸਰ, ਇਸੇ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਦੋ ਏ.ਐਸ.ਆਈਜ਼ ਦਾ ਕਤਲ ਹੋਇਆ ਸੀ (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ) ਬਿਗੇਡੀਅਰ ਗਗਨੇਜਾ ਅਤੇ ਕਾਮਰੇਡ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਿੱਖੀਵਿੰਡ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮਰੇ... (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ) ਸੁਣ ਤਾਂ ਲਵੇ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੀ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਹੁਣ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਨ? (ਵਿਘਨ) ਸੁਣ ਤਾਂ ਲਵੇ। ਕਮਾਲ ਕਰੀ ਜਾਂਦੇ ਹੋ? ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਵੇਂ ਚੱਲੇਗਾ? ਸਰ, ਮਾਤਾ ਚੰਦ ਕੌਰ ਕਾਂਡ ਵਾਪਰਿਆ (ਵਿਘਨ) ਸਰ, ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਭੁੱਲ ਗਏ। ਤਕਰੀਬਨ 90 ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਵਿੱਚ ਜੇ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਨੇ, ਜੇ ਜਿਹੜੀ ਇੱਕ ਕਾਲੀ ਭੇਡ ਹੈ .....(ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਲੀਡਰ ਆਫ਼ ਦਿ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਸਮੇਤ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਈ ਮੈਂਬਰਜ਼ ਜ਼ੀਰੋ ਆਵਰ ਤੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ ਅਤੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸ਼ੋਰ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਵੀ ਸਾਫ਼ ਸੁਣਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ)

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਬੈਠੋ। ਹੁਣ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮਤੇ ਤੇ ਬਹਿਸ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵੰਡ ਹੋਵੇਗੀ। (ਵਿਘਨ) ਕੁੱਲ ਸਮਾਂ ਦੋ ਘੰਟੇ ਦਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਸਮਾਂ 1 ਘੰਟਾ 34 ਮਿੰਟ ਹੈ। ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ 19 ਮਿੰਟ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 18 ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰਜ਼ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ 3 ਮਿੰਟ ਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ 2 ਮੈਂਬਰਜ਼ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ 2 ਮਿੰਟ ਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਅਜ਼ਾਦ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੁੱਲ 120 ਮਿੰਟ ਹਨ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ) ਇਹ ਫਿਰ ਉਹੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਦਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਸੀ।

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

**ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੱਡਿੰਗ:** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਸੀਂ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਤੇ ਬਹਿਸ ਸੁਣਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਜੀਰੋ ਆਵਰ ਤੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦੇ ਦਿਉ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਇੱਧਰਲੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸਾਬੀ (ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਕੇ ਜਦੋਂ ਹਾਉਸ ਦਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਬਿਜ਼ਨਸ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਰੌਲਾ ਪਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਥਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਦੇਖਣਾ ਹੈ।

**ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੱਡਿੰਗ:** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਸੀਂ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਤੇ ਸੁਣ ਕੇ ਜਾਵਾਂਗੇ, ਅਸੀਂ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਜੀਰੋ ਆਵਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦੇ ਦਿਉ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

### DISCUSSION AND VOTING ON MOTION OF CONFIDENCE

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਇਹ ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਦੇਖਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਚੇਅਰ ਨੇ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਦੋਂ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੀਤਲ ਅੰਗੁਰਾਲ ਜੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮਤੇ 'ਤੇ ਬੋਲਣਗੇ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਲੀਡਰ ਆਫ ਦਿ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਸਮੇਤ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਈ ਮੈਂਬਰਜ਼ ਜੀਰੋ ਆਵਰ ਤੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ ਅਤੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸ਼ੋਰ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਵੀ ਸਾਫ਼ ਸੁਣਾਈ ਨੇ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ)

**ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੀਤਲ ਅੰਗੁਰਾਲ (ਜਲੰਧਰ ਪੱਛਮੀ, ਐਸ.ਸੀ.):** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਜ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਦੇ ਉਤੇ ਪੂਰਾ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮਿਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਅਜ਼ਮਾਇਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਮਿਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਚ ਫੇਲ੍ਹ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ....

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੀਤਲ ਅੰਗੁਰਾਲ ਜੀ, ਰੁਕੋ ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਜੀ। ਬਾਜਵਾ ਸਾਹਿਬ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ)

**ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ:** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, (ਵਿਘਨ)(ਸ਼ੋਰ) ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਲਈ ਸਾਡੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਲਵੇ ਜੀ। ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ..(ਵਿਘਨ) ... ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ ਲਵੇ। ਸਰ,

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਅਸੀਂ ਲੋਟਸ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਸਬੰਧੀ ਬਹਿਸ ਤੇ ਪਾਰਟੀਸ਼ੀਪੇਟ ਕਰਕੇ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਜਾਵਾਂਗੇ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਪਰ ਇੱਕ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਜੀ, Is he the Home Minister or Chief Minister of Punjab? The one who is responsible... (Interruptions)

03.10.2022/2.55/ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ/ਸੁਭਮ ਜੈਨ

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰ ਜੀਰੋ ਆਵਰ ਤੇ ਸਮਾਂ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਰੋਸ ਵੱਜੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਆਗਿਆ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਦਨ ਵਿਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨਾਲ ਬਹਿਸਣ ਲੱਗ ਪਏ।)

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਬਾਜਵਾ ਜੀ, ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਆ ਗਈ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਬੈਠੋ। ਸ਼ੀਤਲ ਅੰਗੁਰਾਲ ਜੀ।

**ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੀਤਲ ਅੰਗੁਰਾਲ:** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਅੱਜ ਸੱਚ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੀ ਬੀ-ਟੀਮ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਮਿਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਫੇਲ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਮੋਬਾਇਲ ਨੰਬਰ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਸਾਨੂੰ ਆਫਰਾਂ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੇ ਦਲਾਲ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ 25-25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਆਫਰਾਂ, ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਆਫਰਾਂ, ਘਰ ਵਿਚ ਇਕ ਚੇਅਰਮੈਨੀ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਆਫਰਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਸਦਨ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ 7 ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੇ ਦਲਾਲ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਾਲ ਆਈ ਹੈ, ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਮੋਬਾਇਲ ਨੰਬਰ ਅੱਜ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਇਕ ਇਮਾਨਦਾਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਡੇਗਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਅੱਜ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਕੋਲ ਇਕ ਹੋਰ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਦਲਾਲਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇਕ ਨਾਮ ਲਿਆ \*\* \*\* ਦਾ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਦਨ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰ ਜੀਰੋ ਆਵਰ ਤੇ ਸਮਾਂ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਰੋਸ ਵੱਜੋਂ ਵੈਲ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਆ ਗਏ।)

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਚੱਲ ਲੈਣ ਦਿਓ। ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਸਦਨ ਦਾ ਸਮਾਗਮ ਦੇਖਣ ਆਏ ਹਨ, ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਚੱਲਣ ਦਿਓ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋਗੇ, ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋਗੇ, ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਿਓ।

**ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੀਤਲ ਅੰਗੁਰਾਲ:** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਸਟਿੰਗ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀ \*\* \* ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਸ਼ੇਮ ਸ਼ੇਮ ਦੀਆਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ) ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਤੁਹਾਨੂੰ \*\* \* ਨਾਲ ਬਿਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ 25 ਕਰੋੜ ਦੀ ਆਫਰ, ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਫਰ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਹ ਡੀਲ \*\* \* ਪੂਰੀ ਕਰਨਗੇ। (ਵਿਘਨ..ਸ਼ੋਰ) ਤੁਸੀਂ (ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਪੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਾਂਗਰਸ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੀ ਹੀ ਬੀ-ਟੀਮ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਕਦੇ ਮੁਆਫ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਜਿਹੜੇ ਮਾਨਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਸਦਨ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਨਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।

**ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੀਤਲ ਅੰਗੁਰਾਲ:** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਸਰਦਾਰ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਇਕ ਇਮਾਨਦਾਰ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਥੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੂਲਿੰਗ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਪੈਰਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਸਾਨੂੰ ਕਰੋੜਾਂ ਦੀਆਂ ਆਫਰਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਹ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਬ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 92 ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਇੱਥੇ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕ ਅੱਜ ਇਕ ਇਮਾਨਦਾਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾ ਰਹੇ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵੈਲ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰ ਜ਼ਿੰਦੇ ਆਵਰ ਤੇ ਸਮਾਂ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਰੋਸ ਵੱਜੋਂ ਵੈਲ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ \*\* \* ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ।)

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਨਾਅਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਜੋ ਕੁੱਝ ਵੀ ਚੇਅਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਬੋਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਿਕਾਰਡ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਖਹਿਰਾ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਜਿਹੜੀ ਕਾਹਲੀ ਹੈ, ਇਹ ਲੈ ਬਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਾਹਲੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਇੱਧਰ (ਟਰੈਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿੰਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਬੈਠੇ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਹਰੇਕ ਗੱਲ ਤੇ ਕਾਹਲੀ ਨਾ ਕਰਿਆ ਕਰੋ। ਹਾਊਸ ਚੱਲਣ ਦਿਓ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਨ।

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

**ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੀਤਲ ਅੰਗੁਰਾਲ:** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੀ ਬੀ. ਟੀਮ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ, ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਚ ਪੈਸਿਆਂ ਦੇ ਬਲ ਤੇ, ਅਹੁਦਿਆਂ ਦੇ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ ਮੈਂਬਰ ਖਰੀਦੇ, ਇਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਰਦਾਰ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਜੀ ਦੀ ਟੀਮ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੌਰਗੀਵਾਲ ਜੀ ਦੀ ਟੀਮ ਦਾ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਵਿਕੇਗਾ ਨਹੀਂ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਵੈਲ ਆਫ਼ ਦਿ ਹਾਊਸ ਵਿਚੋਂ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮੰਗ ਰਹੇ ਸਨ।)

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਹਾਂ ਜੀ, ਬਾਜਵਾ ਜੀ।

**ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ:** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਪਰਾਮਿਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਇਕ ਸਾਥੀ ਨੇ ਇਕ ਬੜੀ ਇੰਪਾਰਟੈਂਟ ਗੱਲ ਜੀਰੋ ਆਵਰ ਵਿਚ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਅਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਵਾਲੀ ਬਹਿਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਆਏ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਮੈਂਬਰ ਬੁਲਾ ਲਏ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 36 ਮਿੰਟ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਬੋਲ ਲਏ ਹਨ ਅਤੇ 13-14 ਮਿੰਟ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਜੀ ਹੁਣ ਬੋਲੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਮੌਕਾ ਦਿਓ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਦੇ ਦਿਆਂਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਭੇਜੋ।

ਅ.ਕ/ਅ.ਗ/3.00/3.10.2022

**ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ:** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕਦੋਂ ਟਾਈਮ ਦਿਓਗੇ? ਨਾ ਕੋਈ ਜੀਰੋ ਆਵਰ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਤੁਸੀਂ ਲਿਸਟ ਭੇਜੋ। ਸਭ ਕੁਝ ਹੋਵੇਗਾ। ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

**ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ:** ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਖਲੋਤਾ ਹਾਂ, ਲਿਸਟ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਕੋਈ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਇਹ ਚੇਅਰ ਨੇ ਡਿਸਾਈਡ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ dictate ਨਾ ਕਰਿਆ ਕਰੋ। ਹਾਂ ਜੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੀਤਲ ਅੰਗੁਰਾਲ।

**ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੀਤਲ ਅੰਗੁਰਾਲ:** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ਪਰ ਤਕਲੀਫ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕ ਅੱਜ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ ਦੀ ਬੀ.ਟੀਮ ਬਣ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਸਾਥੀ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਬੇਨਕਾਬ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਅੱਜ 25-25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਸੀ, ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਸੀ ਕਿ ਮਿਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਕਰਾਂਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣ ਕੇ ਭੇਜਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ 92 ਐਮ.ਐਲ.ਏਜ਼ ਨੇ ਮਿਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਨੂੰ ਫੇਲ੍ਹ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅੱਜ 92 ਦੇ 92 ਐਮ.ਐਲ.ਏ ਸਰਦਾਰ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਥੰਮ ਬਣ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਜਿੰਨੀ ਮਰਜ਼ੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਲੈਣ, ਭਾਵੇਂ ਈ.ਡੀ. ਦੇ ਪਰਚੇ ਦੇਣ, ਭਾਵੇਂ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦੀ ਰੇਡ ਪਵਾਉਣ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਸਾਨੂੰ ਅੰਦਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਐਮ.ਐਲ.ਏ ਟੁੱਟਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਰਦਾਰ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਟੀਮ ਹੈ, ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਹਤਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ। ਅਸੀਂ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੀ ਗਿੱਦੜ ਧਮਕੀਆਂ ਤੋਂ ਡਰਨ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਇਹ ਜਿੰਨੇ ਮਰਜ਼ੀ ਪਰਚੇ ਪਾ ਲੈਣ, ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਤਿਆਰ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਦੋਂ ਮਰਜ਼ੀ ਬੁਲਾ ਲਓ, ਬੱਸਾਂ ਭਰ ਕੇ ਗ੍ਰਾਫਤਾਰੀ ਦੇਣ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਤਿਆਰ ਬੈਠੀ ਹੈ। ਸੁਣ ਕੇ ਜਾਓ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿਓ।

### WALK OUT

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵੈਲ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰ ਜੀਂਦੇ ਆਵਰ ਤੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਸਦਨ ਵਿੱਚੋਂ ਵਾਕਾਉਟ ਕਰ ਗਏ।)

### DISCUSSION AND VOTING ON MOTION OF CONFIDENCE (Resumption)

**ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੀਤਲ ਅੰਗੁਰਾਲ:** ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿਓ। ਸੁਣ ਕੇ ਜਾਓ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਬੇਨਕਾਬ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ 25-25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਲੈ ਕੇ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ।

**ਇਕ ਆਵਾਜ਼ :** (ਬੈਠੇ ਬੈਠੇ) \*\*\*

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਰੋ ਜੀ। ਨਾਅਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

**ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੀਤਲ ਅੰਗੁਰਾਲ:** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਲੋਕ ਸੱਚ ਸੁਣਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਗੋਆ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਐਲ.ਏ ਵਿਕ ਗਏ ਉਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਚ \*\* \* ਦੀ ਟੀਮ ਸਰਦਾਰ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ 92 ਐਮ.ਐਲ.ਏ ਥੰਮ ਬਣ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ (ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਥੰਪਿੰਗ)। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪਾਈਆਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਸਾਡੇ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਉਤੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਵੋਟਰ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹਾਂ। ਇੱਕ-ਇੱਕ ਵੋਟਰ ਦੇ ਲਈ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਲਗਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਪੰਜਾਬ ਬਣਾਵਾਂਗੇ। ਜਿਹੜਾ ਸੁਪਨਾ ਸਰਦਾਰ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਜੀ ਨੇ ਲਿਆ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਵਾਲੇ ਜਿਹੜੇ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਈ.ਡੀ. ਦੀਆਂ ਗਿੱਦੜ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਡਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿੰਨੇ ਮਰਜ਼ੀ ਪਰਚੇ ਦਰਜ ਕਰ ਲੈਣ। ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਮੈਂ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਮੇਰੇ ਸਾਥੀ ਇੱਥੇ ਬੈਠੇ ਹਨ ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰੋ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਦਕਰ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਐਮ.ਐਲ.ਏ ਬਣ ਕੇ ਆਏ ਹਾਂ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਪੈਸਿਆਂ ਦੇ ਬਲ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਖਰੀਦਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪੈਸੇ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਈ.ਡੀ. ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੈ। ਇਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਰਜ਼ੀ ਅਸੀਂ ਖਰੀਦ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਾਲੇ ਵਿੱਚ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ। ਪਰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਯਕਰਤਾ ਵਿਕਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਕੋਈ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਜੋ ਵੀ ਸਾਡੇ ਘਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਰੋਟੀ ਪਾਣੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ। ਪਰ ਜਿਹੜਾ ਭਾਜਪਾ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਹੈ, ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਰੋਜ਼ interview ਦਿੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਮਿਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਚਿਹਰਾ ਹੈ ਉਹ ਅੱਜ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਅੱਜ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਤਿੰਨ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਸੈਨੂੰ 7 ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 2 ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਉਹ ਝੂਠੇ ਹਨ ਜਾਂ ਸੱਚੇ ਹਨ, ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੇ ਕੋਲ sting ਹੈ, ਉਸ sting ਦੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਬਾਬੂ \*\* \* \* ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਹੜੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੈ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ \*\* \* \* ਨਾਲ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਹ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੈਸੇ ਵੀ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ bulk ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੈਬਨਿਟ ਰੈਕਂ ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨੀਆਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਜਿਹੜੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਸਦਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

**ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੀਤਲ ਅੰਗੁਰਾਲ:** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਲੋਕ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਰੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਰੋਲ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਘਾਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਜ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਰਦਾਰ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇਤਰਤ੍ਰਿਤਵ

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਦੇ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਤੁਹਾਡਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਧੰਨਵਾਦ।

03.05 / 03.10.2022 ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ /ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਗੌਤਮ

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਇਆਲੀ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਹੁਣੇ ਬੋਲੋਗੇ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ।

**ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਇਆਲੀ :** ਹੁਣੇ ਬੋਲ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ ਜੀ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਬੁਲਾਰੇ ਕਾਫੀ ਨੇ। ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਬੁਲਾਰਾ ਹੋਰ ਬੁਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਾਂ ਦੇ ਦੇਈਏ ਤਾਂ ਠੀਕ ਰਹੇਗਾ?

**ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਇਆਲੀ :** ਠੀਕ ਹੈ ਜੀ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਸ਼੍ਰੀ ਦਿਨੇਸ਼ ਚੱਢਾ ਜੀ।

**ਸ਼੍ਰੀ ਦਿਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਚੱਢਾ (ਰੂਪਨਗਰ) :** ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮੱਤ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮੱਤ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਡਰਾਮਾ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮੱਤ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੀ ਬੀ ਟੀਮ ਬਣ ਕੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਐਸਾ ਰੋਲ ਕਿਉਂ ਪਲੇਅ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਨਿਗ੍ਰਾ ਮਾਰੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਤਹਿਤ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੌਣ-ਕੌਣ ਵਿਕਿਆ ਹੈ, ਕੌਣ-ਕੌਣ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਕਰਨਾਟਕਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਕਰਨਾਨਕਾ ਵਿੱਚ ਜੇ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਡਿੱਗੀ ਤਾਂ ਕੌਣ ਵਿਕਿਆ? 15 ਕਾਂਗਰਸੀ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਵਿਕੇ। ਜੇਕਰ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਾਂ ਤਾਂ, ਜੇਕਰ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਡਿੱਗੀ ਤਾਂ ਕੌਣ ਵਿਕਿਆ? 22 ਕਾਂਗਰਸੀ ਐਮ.ਐਲ.ਏ.। ਗੋਆ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਗੋਆ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਪੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਲਈ ਹੀ ਖਰੀਦ ਲਏ। ਕੌਣ ਖਰੀਦੇ ਗਏ? 8 ਕਾਂਗਰਸੀ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਖਰੀਦੇ ਗਏ। ਜੇਕਰ ਝਾਰਖੰਡ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਾਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਆਈ, ਤਾਂ ਉਥੇ ਕੌਣ ਵਿਕਿਆ ਹੈ? ਕਿਸ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨੋਟ ਮਿਲੇ ਹਨ? ਉਥੇ ਤਿੰਨ ਕਾਂਗਰਸੀ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਨੋਟਾਂ ਦੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਫੜੇ ਗਏ। ਜੇਕਰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਰੇਂਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲੱਗ ਗਏ, ਨੈਟਵਰਕ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲੱਗੇ, ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਮੈਂ ਨੈਟਵਰਕ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਕਿਸ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ? ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਦੀ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੋ, ਅੱਜ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ, ਉਹ ਜਮਾਤ, ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਦੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਕੇ ਹੋਣ, ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਅੱਜ

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੇ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਦੀ ਸਪੋਰਟ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਫੈਕਟਰੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਬਣਾ-ਬਣਾ ਕੇ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਨੂੰ ਵੇਚੀ ਜਾਓ। ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਾ ਕਰਦੇ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜਿਹੜੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰਤ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬਾਨ ਬੈਠੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ, ਉਹ ਇਹ ਸਮਝ ਕੇ ਕਿ ਇੱਧਰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ, ਸਾਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ, ਸਾਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮੱਤ ਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਮੈਂ ਬਾਜਵਾ ਸਾਹਿਬ (ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ) ਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ 22 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 5 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ, ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ, ਤੁਹਾਡੀ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਝਾਰਖੰਡ ਵਿੱਚ ਇਹੋ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮੱਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਝਾਰਖੰਡ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਝਾਰਖੰਡ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਥੋਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਆਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਝਾਰਖੰਡ ਦੀ ਅਸੰਬਲੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮੱਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਤੁਹਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਉਥੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮੱਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਆਏ ਹੋ। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦਿਉ ਕਿ ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮੱਤ ਹੁਣ ਗੈਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਹੜਾ ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਝਾਰਖੰਡ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਸੀ। ਉਥੇ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਇੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਰਲ ਕੇ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਸੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਾਡੇ ਸਾਬਿ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ (ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਖੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਰਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਜੀ ਨਾਲ, ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਲੜਨੀ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ ਆਪ ਵੀ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਤਹਿਤ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ। ਹੁਣ ਰਿਹਾ ਹੀ ਕੌਂਣ ਹੈ। ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੀ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ। ਖੇਡ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ, ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਜੀ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡ ਕਰ ਗਏ, ਉਹ ਵੀ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸਾਰੀ ਪਾਵਰ ਸੀ, ਪਾਵਰ ਮੰਤਰੀ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗੜ ਜੀ, ਉਹ ਵੀ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ। ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਜਿਹੜੇ

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ, ਉਹ ਵੀ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ। ਸੁੰਦਰ ਸ਼ਾਮ ਅਰੋੜਾ ਜੀ, ਜਿਹੜੇ ਇੰਡਸਟਰੀ ਮੰਤਰੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਕੈਮ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ ਜੀ, ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ, ਉਹ ਵੀ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ। ਫਤਿਹ ਜੰਗ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਵੀ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਲੈ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਹਾਲੇ ਅੱਜ ਵੀ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੀ ਬੀ ਟੀਮ ਬਣ ਕੇ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਿੱਤਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅੱਧੀ ਕੈਬਨਿਟ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੀ ਕੈਬਨਿਟ ਜਾਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਬੈਠੀ ਹੈ।

ਗ.ਕੌ/ਰ.ਕ./3-10-2022/3.10

ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖਬਰਾਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਗੇੜੇ ਵੱਜ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧੀਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘਪਲੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧੀਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਵੀ ਸਾਰੇ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ ਵਿੱਚ ਜਾਣਗੇ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਜ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਸਦਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਲੜਾਈਆਂ ਕਰਕੇ, ਸਾਰੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ। ਕਿਸੇ ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਪਰਚੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਕੱਟੀਆਂ ਤਾਂ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਸਦਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਸਦਨ ਤੱਕ ਲੋਕ ਮੱਤ ਨਾਲ, ਜਨਮੱਤ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਧਰਮ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਆ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਬਹੁਤ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਜਨਮੱਤ ਦੀ ਸੌਂਦੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਵਿਕੇ ਹਨ ਉਹ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਤਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਐਮ.ਐਲ.ਏਜ਼ ਨੂੰ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਅਪਰੋਚ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪਰੂਵ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਐਵੀਡੈਂਸ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਨ। 25-25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਆਫਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਪਦ ਦੇਣ ਦੀ ਆਫਰ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਸਬੂਤ ਮੰਗ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਬੂਤ ਕਿਉਂ ਦੇਈਏ? \*\* ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਆਪ ਹੀ ਵਿਕੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਕਿਉਂ ਦੇਈਏ। ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਸਬੂਤ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਵਾਲੀ ਏ-ਟੀਮ ਨੂੰ ਵੀ ਅਤੇ ਬੀ-ਟੀਮ ਨੂੰ ਵੀ ਦੱਸ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਾਕੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸੀ ਖਰੀਦ ਲਏ।

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: \*\* ਸ਼ਬਦ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

**ਸ਼੍ਰੀ ਦਿਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਚੱਢਾ:** ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਪੰਗਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਪਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਦਾ ਹੀ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਦਾ ਐਸਾ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਜਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਖਰੀਦ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ, ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ, ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਇਸ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਾਂ, ਉਸ ਤੇ ਖਰੇ ਉਤਰਾਂਗੇ। 25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗੱਲ ਛੱਡੇ ਤੁਸੀਂ ਚਾਰੇ ਨੋਟਾਂ ਦੇ ਟਰੱਕ ਭਰ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਦਿਓ ਪਰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਉਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਵਿਕਣਗੇ। ਅੱਜ ਜਿਹੜੇ ਘੱਗਰੀਆਂ ਪਾ ਕੇ ਵੈਲ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸੈਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਚੱਲਣ ਦੇਣਾ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ। ਇਸ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਹੈ, ਕਿੰਨੀ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਇੱਥੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅੰਦਰ ਬੈਠ ਕੇ ਕਰੋ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਦਿਓ ਅਤੇ ਰੂਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਰੂਲ ਨਾਲ ਦਿਓ। ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਲਲਕਾਰੇ ਮਾਰਨੇ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ? ਲਲਕਾਰੇ ਮਾਰ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕੀ ਭਲਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਇੱਧਰ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਲਿਖ-ਲਿਖ ਕੇ ਸਭ ਨੇ ਕਾਗਜ਼ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਲਈਏ (ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ)। ਉਧਰ ਵਾਲੇ ਲਲਕਾਰੇ ਮਾਰ ਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਚੱਲਣ ਦੇਣੀ (ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਜੇਕਰ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਪਰਾਲੀ ਤੇ ਕੋਈ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਐਸ.ਸੀ. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਵਜੀਫੇ ਤੇ ਕੋਈ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਲਲਕਾਰੇ ਮਾਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰ ਲਵੇਗੇ? ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮੱਤ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਰਦਾਰ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਜੀ ਦਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਜੀ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਬਣਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਹੈ। ਜਨਮਤ ਦੀ ਮੰਡੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਹੈ, ਜਨਮਤ ਦੀ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਦੀ ਏ ਅਤੇ ਬੀ ਟੀਮ, ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਤੋੜਵਾਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ। (ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਬੰਪਿੰਗ)

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

**ਰਾਣਾ ਇੰਦਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ:** ਪੁਆਇੰਟ ਆਫ ਆਰਡਰ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਲੰਮੀ ਲਿਸਟ ਗਿਣਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਭੁਲੇਖੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਗੈਰ ਨਾਲਿਜ ਤੋਂ ਰਾਣਾ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੋਲ ਗਏ।

**ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਕੁਝ ਆਵਾਜ਼ਾਂ:** ਖੇਡ ਮੰਤਰੀ ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਜੀ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਆ ਸੀ।

**ਰਾਣਾ ਇੰਦਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ:** ਫਿਰ ਠੀਕ ਹੈ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਹੁਣ ਇਆਲੀ ਸਾਹਿਬ ਬੋਲਣਗੇ।

3.15 ਕੁ.ਕ/ਰ.ਕ 03.10.2022

**ਸਰਕਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਇਆਲੀ (ਦਾਖਾ):** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਬਹਿਸ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਬੇਸ਼ਕ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਨਾਂ ਬੜਾ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਤਿੰਨ ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਆਰਡੀਨੈਸ਼ਨ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਉਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ) ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲੋਂ alliance ਤੋੜ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਕਾਫ਼ੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਤੋਂਤਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਬੀਜੇਪੀ ਨੇ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਚਾਹੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੋਵੇ ਚਾਹੇ ਹੋਰ ਜਿਹੜੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿੱਚ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਸਰਕਾਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਜੋ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਹੀ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸ਼ਰੋਆਮ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਨਾਲ ਧੱਕਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੋ, ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਲੇਕਿਨ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਸੀ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੁਹਾਡੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬੀ.ਏ.ਸੀ. ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ, ਉਥੇ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ (22 ਸਤੰਬਰ, 2022) ਸੈਸ਼ਨ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ 92 ਵਿਧਾਇਕ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇੰਨੀ ਛੇਤੀ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਮਤ ਸਾਬਿਤ ਕਰੋ। ਫਿਰ ਵੀ ਜੇਕਰ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਨੇ ਕੋਈ ਆਫਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। 14 ਸਤੰਬਰ, 2022 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਮਾ ਸਾਹਿਬ, ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕੰਪਲੇਟ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ 25-25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਆਫਰਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸੱਤ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਆਫਰਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸੀ, ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ 20-22 ਦਿਨ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਲੇਕਿਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਫਰਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਨਸ਼ਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

\*3.16 ਵਜੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ) (\*ਇਸ ਸਮੇਂ ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਸਦਨ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਸੰਭਾਲੀ।)

**ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ:** ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ ਜੀ।

**ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਇਆਲੀ:** ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰਾ ਮੁੱਦਾ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚੋਣ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਫਿਰ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੀ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੋਟਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ? Otherwise ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਤੁਹਾਡੀ ਪੁਲਿਸ ਹੈ, ਤੁਹਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ, ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੋ। ਦੁੱਧ ਦਾ ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਪੁਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭੰਬਲ੍ਹੂਸਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਜਨੀਤੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਆਫਰ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਰੂਰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਉਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਿਹੜੇ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਹਨ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੋਸ਼ੀ, ਗੈਂਗਸਟਰ ਪੁਲਿਸ ਕੱਸਟਡੀ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਭੱਜੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਦੀ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲਾਅ ਐਂਡ ਆਰਡਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਬੜੇ ਮਾੜੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਖਾਮਿਆਜ਼ਾ ਸੰਗਰੂਰ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੁਗਤਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੈਂ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੱਲ ਹੋਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਜੀਰੋ ਆਵਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਇਸ





































## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਚਿੱਠੀਆਂ ਮੌਦੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਗਵਰਨਰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਵਾਰ ਵਾਰ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਸੁਭਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਮੌਦੀ ਸਾਹਿਬ ਖੁਦ ਕਹਿੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਅੱਜ ਉਹੀ ਆਪਣੇ ਗਵਰਨਰ ਦੇ ਜਗ੍ਹੀਏ ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰੀ ਸੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਸਾਡੀ ਤਾਕਤ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਹੈ, ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਜਿਹੜੇ ਸੈਟਰ ਵਿਚ ਰਿਲੇਸ਼ਨਸਿਪ ਵਾਸਤੇ 1983 ਦੇ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬੈਠਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਕੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਵਰਨਰ ਜਿਹੜਾ ਹੈ ਉਹ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਮਨਿਸਟਰਜ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ, ਉਹ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਏਜੰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਹੈ। ਉਹ ਪੁਲ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਰ, ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਹੀ ਕੇਰਲਾ ਦੇ ਵਿਚ ਕੇਰਲਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਕ ਗਵਰਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਿਸਟਰ ਖਾਨ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ 2020 ਦੇ ਵਿਚ ਸੀ.ਐਮ.ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸੈਸ਼ਨ ਬੁਲਾਉਣਾ ਸੀ, ਗਵਰਨਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਖੀਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਕਹਿਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਝੁਕਣਾ ਪਿਆ, ਸੈਸ਼ਨ ਬੁਲਾਉਣਾ ਪਿਆ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਚ ਵੀ ਹੁਣੇ ਗਹਿਲੋਤ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਾਂਫੀਡੈਂਸ ਮੋਸ਼ਨ ਲਿਆਉਣਾ ਸੀ, ਕਲਰਾਜ ਮਿਸ਼ਨ ਗਵਰਨਰ ਸੀ, ਦੋ ਵਾਰੀ ਰਿਜੈਕਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਬ.ਕ./ਸ.ਜ/3.10.22/4.15

ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਫੇਰ ਬੁਲਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿਓ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਲੈ ਲਓ। ਅਖੀਰ ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਬੁਲਾਉਣਾ ਪਿਆ। ਸਟੇਟ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਕੀ ਰਿਲੇਸ਼ਨ ਹਨ, ਇਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਉਦਾਹਰਣ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਸਟੇਟ ਦਾ ਕਿੱਸਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਕੀ ਹੋਇਆ ਕਿ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕਤਲ ਕੇਸ ਵਿਚ ਏ.ਜੀ ਬੁਲਾਰੀਵੱਲਭ ਨਾਂ ਦਾ ਸ਼ਖਸ, ਜਿਹੜਾ 30 ਸਾਲ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਸੈਂਬਲੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਰਿਮੀਸ਼ਨ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਮਸਲਾ ਦੋ ਸਾਲ ਲਟਕਦਾ ਰਿਹਾ। ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਗਵਰਨਰ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਪੁਰੋਹਿਤ ਜੀ ਹਨ, ਇਹ ਉਥੇ ਗਵਰਨਰ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਜਸਟਿਸ ਐਨ. ਨਾਗੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਦੀ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਕੇਸ ਗਿਆ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਆ ਗਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰੋਗੇ ਜਾਂ ਅਸੀਂ ਕਰੀਏ? ਅਖੀਰ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਹ ਬੰਦਾ ਚੰਗਾ ਸੀ ਜਾਂ ਮਾੜਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਪੈ ਗਿਆ। ਮੇਰਾ ਵਾਰ ਵਾਰ ਦੱਸਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਗਵਰਨਰ ਹੈ, ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸੈਂਟਰ ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਵਿਚਕਾਰ ਪੁਲ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਾਡਾ ਅੱਜ ਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਿਆ ਹੈ।

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਅਗਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਸਾਡੀ ਧਰਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਗੁਰੂਆਂ-ਪੀਰਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ :** ਕਨਕਲੂਡ ਕਰ ਦਿਓ ਜੀ।

**ਸ਼੍ਰੀ ਬੁੱਧ ਰਾਮ :** ਲਾਸਟ ਗੱਲ ਹੈ ਜੀ। ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਜਿਹੜਾ ਸਾਡਾ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂਆਂ ਤੋਂ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮੁਤਾਬਿਕ ਰਾਜ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਮੁਤਾਬਿਕ ਰਾਜ ਚਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਮਾਫ਼ੀ ਚਾਹਾਂਗਾ।

ਬੇਗਮ ਪੁਰਾ ਸਹਰ ਕੋ ਨਾਉ॥ ਦੂਖੁ ਅੰਦੋਹ ਨਹੀਂ ਤਿਹਿ ਠਾਉ॥  
ਨਾਂ ਤਸਵੀਸ ਖਿਰਾਜੁ ਨ ਮਾਲੁ॥ ਖਉਛੁ ਨ ਖਤਾ ਨ ਤਰਸੁ ਜਵਾਲੁ॥  
ਅਥ ਮੌਹਿ ਖੂਬ ਵਤਨ ਗਹ ਪਾਈ॥ ਉਹਾਂ ਖੈਰਿ ਸਦਾ ਮੇਰੇ ਭਾਈ॥  
ਕਾਇਮੁ ਦਾਇਮੁ ਸਦਾ ਪਾਤਿਸਾਹੀ॥ ਦੋਮ ਨਾ ਸੇਮ ਏਕ ਸੋ ਆਹੀ॥  
ਆਬਾਦਾਨੁ ਸਦਾ ਮਸਹੂਰ॥ ਉਹਾਂ ਗਨੀ ਬਸਹਿ ਮਾਸੂਰ॥  
ਤਿਉ ਤਿਉ ਸੈਲ ਕਰਹਿ ਜਿਉ ਭਾਵੈ॥ ਮਹਰਮ ਮਹਲ ਨਾ ਕੋ ਅਟਕਾਵੈ॥  
ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਖਲਾਸ ਚਮਾਰਾ॥ ਜੋ ਹਮ ਸਹਰੀ ਸੁ ਮੀਤੁ ਹਮਾਰਾ॥

ਇਹ ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਹੈ। (ਬੰਪਿੰਗ) ਅਸੀਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਹੈ, ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਸੋਚ ਕਿ ਰਾਜ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

ਬੇਗਮ ਪੁਰਾ ਸਹਰ ਕੋ ਨਾਉ॥ ਦੂਖੁ ਅੰਦੋਹ ਨਹੀਂ ਤਿਹਿ ਠਾਉ॥  
ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਅਜਿਹੇ ਬੇਗਮਪੁਰੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਦੁਖ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਤਕਲੀਫ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਦੋਮ ਨਾ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਲਾਲਚ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਕਿਸੇ ਮਾਲ ਤੇ ਖਿਰਾਜ ਨਾ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਮਾਲ ਤੇ ਟੈਕਸ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਅਥ ਮੌਹਿ ਖੂਬ ਵਤਨ ਗਹ ਪਾਈ॥ ਉਹਾਂ ਖੈਰਿ ਸਦਾ ਮੇਰੇ ਭਾਈ॥  
ਮੈਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਸਦਾ ਹੀ ਖੈਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਕਾਇਸੁ ਦਾਇਸੁ ਸਦਾ ਪਾਤਿਸਾਹੀ॥ ਦੋਸ ਨਾ ਸੇਮ ਏਕ ਸੋ ਆਹੀ॥  
ਉਥੇ ਦੋਸ ਜਾਂ ਸੇਮ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਆਬਾਦਾਨੁ ਸਦਾ ਮਸ਼ੁਰ॥ ਉਹਾਂ ਗਨੀ ਬਸਹਿ ਮਾਸੁਰ॥  
ਉਥੋਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਮਸ਼ੁਰ ਹਨ। ਉਥੇ ਰੱਜੇ-ਪੁੱਜੇ ਲੋਕ ਹਨ।

ਤਿਉ ਤਿਉ ਸੈਲ ਕਰਹਿ ਜਿਉ ਭਾਵੈ॥ ਮਹਰਮ ਮਹਲ ਨਾ ਕੋ ਅਟਕਾਵੈ॥

ਜਿੱਥੇ ਮਰਜ਼ੀ ਸੈਰ ਕਰੇ, ਜਿੱਥੇ ਮਰਜ਼ੀ ਤੁਰੇ-ਫਿਰੇ, ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਅਟਕਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੋ, ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਉਸ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਦਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਚਲਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ, ਇਹ ਇਮਾਨਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ, ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਜੀ ਦਾ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਸੰਕਲਪ ਕਿ ਜੇ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਕ ਰੂਪਿਆ ਵੀ ਖਾ ਲਿਆ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਮੈਂ ਸਲਫਾਸ ਖਾ ਲਿਆ। ਅੱਜ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। (ਬੰਧਿੰਗ) ਇੱਥੇ ਇਨ੍ਹੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸੀ.ਐਸ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਚੁੱਕ ਲਓ ਅਤੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਜੀ ਦੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇਖ ਲਓ। ਪੁਰਾਣੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਚੁੱਕ ਲਓ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਜੀ ਦੇ ਕੰਮ ਚੁੱਕ ਲਓ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ :** ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।

**ਸ਼੍ਰੀ ਬੁੱਧ ਰਾਮ:** ਸਤਿੰਦਰ ਜੈਨ ਵਰਗੇ, ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਵਰਗੇ, ਰਾਘਵ ਚੱਢਾ ਵਰਗੇ, ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੱਚ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸੱਚ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਭਾਵੇਂ ਚੈਲੰਜ ਕਰ ਲਓ ਪਰ ਸੱਚ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ :** ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।

**ਸ਼੍ਰੀ ਬੁੱਧ ਰਾਮ :** ਜਿਹੜੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਹੈ, 91 ਵਿਧਾਇਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮਤੇ ਦੀ ਤਾਈਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹਾਂ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ :** ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।

**ਸ਼੍ਰੀ ਬੁੱਧ ਰਾਮ :** ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਫਤਵੇ ਨਾਲ ਗੱਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਇਹ ਲੋਕ ਭਾਵੇਂ ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਕਹਿਣ। ਮੈਂ ਇਕ ਹੋਰ ਗੱਲ ਕਹਿਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ :** ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

**ਸ਼੍ਰੀ ਬੁੱਧ ਰਾਮ :** ਮੇਰੀ ਇਕ ਮਿੰਟ ਗੱਲ ਸੁਣ ਲਓ ਜੀ। ਸਾਲ 2018 ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਫੈਲ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਤੀਲਾ-ਤੀਲਾ ਹੋ ਗਈ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਗਈ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਇੱਧਰਲੇ ਪਾਸੇ (ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਬੈਠਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ 18 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਇਕ ਜਨਰਲ ਸੰਮੇਲਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਥੇ 10 ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਆਏ ਸੀ। ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਤੀਲਾ-ਤੀਲਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। 10 ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 156 ਐਮ.ਐਲ.ਏ, ਮੇਅਰ, ਡਿਪਟੀ ਮੇਅਰ, ਨਗਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਪੰਜ ਅਤੇ ਸਰਪੰਚ। ਕੁੱਲ 1485 ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਉਥੇ ਸਨ। (ਬੰਧਿੰਗ)

**ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ :** ਬੈਂਕ ਯੂ ਜੀ।

**ਸ਼੍ਰੀ ਬੁੱਧ ਰਾਮ :** ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹਿਤ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਜਿਹੜਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਫਤਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ :** ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।

**ਸ਼੍ਰੀ ਬੁੱਧ ਰਾਮ :** ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ। ਮੈਂ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਬੋਲਣਾ ਸੀ ਪਰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਰਕੇ ਹੋਰ ਬੋਲਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।

ਕਕ ਅਗ 3.10.2022 4.20

**ਮਾਨਯੋਗ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ:** ਮਾਨਯੋਗ ਸਾਰੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬਾਨ, ਸਾਰੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੋਲਣਾ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਹੋਰੇਕ ਨੂੰ ਦੋ ਮਿੰਟ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਦਿਆਂਗਾ, ਮੇਰੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਟਾਈਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਹੁਣ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬ ਸਰਦਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਖਾਨੰਦ ਜੀ ਨੂੰ ਬੋਲਣਗੇ। ਪਲੀਜ਼, ਟਾਈਮ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਧਿਆਲ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਮੈਨੂੰ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ ਪਵੇ।

**ਸਰਦਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਖਾਨੰਦ (ਬਾਘਾਪੁਰਾਣਾ) :** ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ। ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਕਹਿਣੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਿਆਉਣਾ ਕਿਉਂ ਪਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਕਿਉਂ ਪਈ? ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਹੜੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੱਡੀ ਹਕੂਮਤ ਹੈ, ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਮੰਡੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ। ਜਿਸ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਐਲ.ਏ., ਐਮ.ਪੀ. ਸਾਹਿਬਾਨ,

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਐਕਸ ਸੀ.ਐਮ., ਐਕਸ ਐਮ.ਪੀ., ਪੰਜਾਬ ਵਾਲੀ ਕੈਬਨਿਟ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਲੱਗਣ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਨੂੰ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਇੱਥੇ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ ਪਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਚੁਣ ਕੇ ਭੇਜਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਤੇ ਖਰੀਦਣ ਲਗਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਫਿਰ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਓਪਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ, ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਵੀ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਆਇਆ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਕ ਤਾਂ ਇਹ ਬਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੀਡਰ ਵਿਕੇ ਹਨ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਤੇ ਐਮ.ਪੀ. ਵਿਕੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੀ ਵਿਕੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਪਰ ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋ ਗਈ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਕਿ ਇਹ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੇ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ, ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੇ ਵੱਲ ਹੋ ਕੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਜੋ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਹੀ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਸਰ, ਦੋਵਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਬੜਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਦੁਆਵਾਂ ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਦੁਆਵਾਂ ਤੇ ਵਫ਼ਾਵਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਰਹੀਆਂ। ਨਾ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਨਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਆਵਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਲੋਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਵੀ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਵੀ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਪੈਸੇ ਦੇ ਦਮ ਤੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸੀਸਾਂ ਦੇ ਦਮ ਤੇ ਬਣਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸੀਸਾਂ ਦੇ ਦਮ ਤੇ ਜਿੱਤ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਵਿਕਾਉ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ, ਉਹ ਕਦੇ ਵਿਕਦੇ ਨਹੀਂ। ਸਰ, ਮੈਨੂੰ ਸਮਾਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੀ ਦੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਬੋਲਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਲਾਈਨਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਕਲੀਅਰ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ:

ਜਬ ਸੇ ਸੁਨਾ ਹੈ ਸਰਨੇ ਮੇਂ ਜਿੰਦਗੀ ਹੈ,  
ਕਫ਼ਨ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇਕਰ ਘੂਮਤੇ ਹੈ

(Thumping by Treasury Benches)

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਪੈਰ ਧਰਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਧਰਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲੜ ਬੰਨ ਲਈਆਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਅਖੀਰਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਖੜ੍ਹੇ ਹਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਆਏ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰਾਂਗੇ। ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸੀਸਾਂ ਲੈਂਦੇ ਰਹਾਂਗੇ।

\*4.22 ਵਜੇ  
ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ)

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਸਦਨ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਸੰਭਾਲੀ।)

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ। ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇਵ ਮਾਨ ਜੀ। ਦੇਵ ਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੋ ਮਿੰਟ ਦਾ ਮਤਲਬ ਪਤਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇੰਨੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਾਣਾ ਵੀ ਗਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਪਰ ਇੱਥੋਂ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੈ।

**ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇਵ ਮਾਨ (ਨਾਭਾ):** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ। ਅੱਜ ਮੈਨੂੰ ਪਾਤਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਯਾਦ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ:

**ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਅੰਧੇਰਾ ਜਰੇਗਾ ਕਿਵੇਂ, ਚੁੱਪ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਸ਼ਾਮਾਦਾਨ ਕੀ ਕਹਿਣਗੇ?**

ਹਨੇਰਾ ਜਿਹੜਾ ਸਾਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਪਰ ਅਸੀਂ ਰੁਸ਼ਨਾਏ ਹੋਏ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਾ ਪੁੱਤ ਹਾਂ। ਜਿਹੜਾ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮੱਤ ਬਾਰੇ ਮਤਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅੰਤ ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ, ਇਹ ਜ਼ਰਖੇਜ਼ ਮਿੱਟੀ, ਮਾਰਸ਼ਲ ਕੌਮ, ਗੁਰੂਆਂ ਪੀਰਾਂ ਦੀ ਇਹ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ, ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜ਼ਮ ਸਰਦਾਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਸੀਂ ਵਾਰਿਸ ਹਾਂ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ, ਸਾਡੇ ਵਰਗੇ ਆਮ ਘਰਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਸਕੇ। (ਬੰਪਿੰਗ) ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮਿਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਸਟੇਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਕਿਉਂਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ।

03.10.2022/4.25/ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ/ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਗੌਤਮ

ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਬੰਦੇ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਮੁਲਕ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਗਏ, ਐਕਟਿੰਗ ਕੀਤੀ, ਸਿੰਗਿੰਗ ਕੀਤੀ ਪਰ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਮੁਹੱਬਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਖੂਨ ਦਾ ਇਕ ਇਕ ਕਤਰਾ ਵਹਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਮਿਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵਿਕਾਸੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਬਾਪ ਨੇ ਸਾਈਕਲਾਂ ਨੂੰ ਪੈਂਚਰ ਲਗਾ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਪਾਲਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਕੁੱਟ ਕੁੱਟ ਕੇ ਭਰੀ ਪਈ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਖਰੀਦਣੇ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਐਨੀ ਜ਼ੁਅਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ, ਸਾਡੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਟਾਰਗੈਟ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਬੜਾ ਮੰਦਭਾਗਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਮਿਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਸਰਦਾਰ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਕਨਵੀਨਰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਜੀ ਦਾ ਨਾਮ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸੁਨਿਹਰੀ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਐਨਾ ਵੱਡਾ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਅੱਜ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਚਰਚਾ ਹੈ। (ਬੰਧਿੰਗ)

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ ਜੀ।**

**ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇਵ ਮਾਨ:** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਕਨਕਲੂਡ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਲਾਈਨਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਸੀ। ਇਹ ਮੈਂ ਲਿਖੀਆਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲਹਿਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸੀ ਪਰ ਅੱਜ ਇਹ ਲਾਈਨਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਢੁਕਦੀਆਂ ਹਨ:

ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਦੇ ਮੱਥੇ ਦੀ ਲਕੀਰ ਮਾੜੀ ਹੋ ਗਈ

ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਚੰਗੀ ਸੀ ਅਖੀਰ ਮਾੜੀ ਹੋ ਗਈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹੀ ਹਾਲ ਹੋਣਾ ਹੈ ਜੀ। ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ। (ਬੰਧਿੰਗ)

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ। ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕੋਹਲੀ ਜੀ, ਦੋ ਮਿੰਟ।

**Sardar Ajitpal Singh Kohli (Patiala):** Respected Speaker Sir, Thankyou very much for giving me this opportunity to Speak upon the travesty that plagues the Punjab's polity of today. ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿੱਥੇ ਅੱਜ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਪਰੋਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਦੀ ਚਰਚਾ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੈ, ਅਗਾਜਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਜੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਵਾਮ ਦੀਆਂ ਖਾਹਿਸ਼ਾਂ, ਉਮੀਦਾਂ ਤੇ ਭਰੋਸੇ ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅੱਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨਫੀਡੈਂਸ ਮੇਸ਼ਨ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਪਰੋਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਹੈ ਕੀ ? ਇਸ ਦਾ ਜੈਨਸਿਸ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ? ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਸ ਨੇ 15-15 ਲੱਖ ਹਰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣਾ ਸੀ, ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਸ ਨੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਖਤਮ ਕਰਨੀ ਸੀ, ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਸ ਨੇ ਕਰੋੜਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇਣੀਆਂ ਸਨ, ਉਸ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਆਸੀ ਸ਼ਿਕਸ਼ਾ ਖਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਥੱਲਿਓਂ ਸਿਆਸੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨ ਕਰਾਂਗਾ

ਤੇਰੇ ਪਾਊਂ ਕੇ ਤਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਇਸਕਾ ਕਿ ਤੁਝੇ ਅਭੀ ਭੀ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ । (ਬੰਪਿੰਗ)

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਭਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਤੇ, ਈ.ਡੀ. ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਤੇ, ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗਿਰਾ ਕੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਉਲਟਾ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਠੇਟਾਂ ਦੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏਜ਼ ਖਰੀਦ ਲਏ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਡਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਐਮ.ਐਲ.ਏਜ਼ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਤਾਂ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੀ ਬਦਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਬਰਾਹਿਮ ਲਿੰਕਨ ਨੇ ਬਹੁਤ ਖੁਬਸੂਰਤੀ ਨਾਲ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਸੀ : Government of the People, for the people, by the People ਪਰ ਸਾਡੀ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ By the People ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ Buy the People ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਹੀ ਖਰੀਦ ਲਓ ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਓ।

ਅ.ਕ/ਰ.ਕ/4.30/3.10.2022

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ ਜੀ।

**ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕੋਹਲੀ :** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ। ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਰੋਧੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨੀ ਮੌਰਚੇ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮੂੰਹ ਤੇ ਚਪੇੜ ਮਾਰੀ। ਫਿਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਾਹੇ ਗੱਲ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇ, ਬੀ.ਬੀ.ਐਮ.ਬੀ. ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇ (ਘੰਟੀ) ਪਰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅੱਜ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਕਾਤਲ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਦਿੱਖ ਤਾਂ ਸੰਤਾਂ ਵਾਲੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚਾਲ੍ਹਾਂ, ਹਰਕਤਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨਟਵਰਕ ਲਾਲ ਵਰਗੀਆਂ ਹਨ। ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਪਾਵਨ ਬਾਣੀ ਦਾ ਦਿਸ਼ਟਾਂਤ ਹੈ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ।

ਗਲੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜਪਮਾਲੀਆਂ ਲੋਟੇ ਹਥਿ ਨਿਬਗ ॥

ਓਇ ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਨ ਆਖੀਅਹਿ ਬਾਨਾਰਸਿ ਕੇ ਠਗ ॥

ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਮੰਜਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਰੀਜ਼ ਦਾ ਅਪਰੋਸ਼ਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਦਰਦ ਦੂਜੇ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਗੱਲ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਰੌਲਾ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ।

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਸੋ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਸ ਕਾਨਫੀਡੈਂਸ ਮੋਸ਼ਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਲੋਕ ਕਵੀ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਦੀਆਂ ਸਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀ ਸਪੀਚ ਖਤਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ :

ਐਵੇਂ ਭਰਮ ਹੈ ਸਾਡੇ ਕਾਤਲਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਹੋਵਾਂਗਾ ਦੋ ਚਾਰ ਲੋਕੋਂ  
ਬਦਲੇ ਲਏ ਤੋਂ ਵੀ ਜਿਹੜੀ ਟੁੱਟਣੀ ਨਾ ਐਡੀ ਲੰਬੀ ਹੈ ਸਾਡੀ ਕਤਾਰ ਲੋਕੋਂ ।  
ਧੰਨਵਾਦ ।

**ਸਰਦਾਰ ਅਮੇਲਕ ਸਿੰਘ (ਜੈਤੋਂ) (ਐਸ.ਸੀ.):** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬੋਲਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੋਟਸ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹਰ ਪਾਸੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ ਦਾ ਹੱਥਕੰਢਾ ਕੀ ਹੈ? ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਕਰੋੜਾ ਰੁਪਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ ਤਾਂ ਈ.ਡੀ./ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦੀ ਰੇਡ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਇਸ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਲਕਾਰ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਹਿੰਮਤ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ 92 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਅਤੇ ਲਗਨ ਤੋੜ ਕੇ ਵਿਖਾਉਣ (ਟਰੈਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਥੰਪਿੰਗ)। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇਹ ਹੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਜੀ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀ ਹਾਂ। ਬੋਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਮ ਘਰਾਂ ਦੇ ਪੀ-ਪੁੱਤ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਪੈਸੇ ਦੇ ਕੇ ਵੋਟਾ ਲੈ ਕੇ ਖਰੀਦ ਕੇ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਆਏ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਨਾਲ ਇੱਥੇ ਆਏ ਹਾਂ। ਸ਼ੇਅਰ-ਅੱ-ਸ਼ਾਇਰੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੈ, ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਇੱਕ ਗੱਲ ਕਹਿ ਕੇ ਬਹਿ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸੁਣਾਇਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਇੱਕ ਸੁਣਾ ਦਿਆਂ। ਜਿਵੇਂ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ ਵਾਲੇ ਸਾਨੂੰ ਖਰੀਦਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ

ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਹੋ ਤੋ ਕਿਆ ਤੁਸੀਂ ਹੋ, ਹਮ ਹੀ ਹਮ ਹੈਂ ਤੋ ਕਿਆ ਹਮ ਹੈਂ।

(ਟਰੈਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਥੰਪਿੰਗ)

**ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਂਵਾਲੀ (ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ):** ਧੰਨਵਾਦ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮੱਤ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇੱਥੇ ਬੋਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇੱਥੇ ਰੌਲਾ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਹ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਸਫਲ ਹੋਇਆ, ਅੱਜ

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਉਹ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਸਰਜਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਦੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹ ਗਏ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵੇਖਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ :

ਉਹ ਲੈ ਕੇ ਮਸਾਲਾ ਸਾਡਾ ਘਰ ਜਲਾਉਣ ਦੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ ਸਕੀਮਾਂ,

ਤੇਰਾ ਘਰ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਕੂਰੇਆਮ ਦਿਨ ਦਿਹਾੜੇ ਜਲਾਇਆ ਹੈ।

ਤੇਰਾ ਵੇਖ ਕੇ ਕਿਰਦਾਰ ਅੱਖੀਆਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ,

ਤੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਮਹਿਫਲ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਇਆ ਹੈ। (ਟਰੈਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਥੰਧਿੰਗ)

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਗੱਲਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਅੱਜ ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਘਰੇ ਈ.ਡੀ ਦੀ ਰੇਡ ਮਰਵਾ ਲਓ, ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ ਲੈ ਆਓ, ਸਾਡੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਕੋਈ ਬੱਸਾਂ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਾਡੇ ਕਿਹੜੇ ਹੋਟਲ ਹਨ, ਸਾਡੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸ਼ੁਗਰ ਮਿੱਲਾਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੂਹੇ ਤਾਂ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ ਪਰ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਅਸੀਂ 92 ਦੇ 92 ਚਟਾਨ ਵਾਂਗ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹ ਹਾਂ।

04.35 / 03.10.2022 ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ / ਰਜਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ

**ਡਾਕਟਰ ਨਛੱਤਰ ਪਾਲ (ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ)** : ਧੰਨਵਾਦ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ। ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬਾਨੀ ਸਾਹਿਬ ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਂਸੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਨਾਗਪੁਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਈਦਿਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦੋ ਫਰੋਖਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਦਕਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਰਾਹੀਂ ਸਾਨੂੰ ਹੱਕ/ਅਧਿਕਾਰ ਦਿਵਾ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਡੇਗਿਆਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਰੱਜ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਲਿਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲਾਂ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਰਾਈਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੀਡਰ ਨੇ ਮਰਨ ਵਰਤ ਤੱਕ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਦੱਬੇ ਕੁਚਲੇ ਸਮਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸ ਦਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਯੂ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਐਮ.ਪੀ. ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਬੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਤੋਂ ਤੋੜ ਕੇ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਬਣਾਏ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਰਾਜਸਥਾਨ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਖਰੀਦੋ ਫਰੋਖਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰਲਾਏ।

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਅੱਜ ਇਸ ਮਤੇ ਤੇ ਮੈਂ ਇੰਨੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਮੁੱਦਾ ਬਹੁਤ ਅੱਛਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ, ਸਾਰੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਯੁਨਾਈਟਿਡ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਬੇਨਤੀ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਕੱਠੇ ਹੀ ਰਹੀਏ। (ਬੰਪਿੰਗ) ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਇਸ਼੍ਟ ਡਿਸਕਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ। ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਸ਼੍ਟ ਵੀ ਡਿਸਕਸ ਕਰਾਂਗੇ। ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ। ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਮਿਹਰਬਾਨੀ। (ਬੰਪਿੰਗ)

**ਸਰਦਾਰ ਮਨਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿਆਸਪੁਰਾ (ਪਾਇਲ, ਐਸ.ਸੀ.) :** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮੱਤ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ

ਇਸ਼ਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਝੰਗਾਂ ਤੇ ਬੋਲਿਆਂ ਦਾ  
ਉਹ ਨੀ ਤੱਕਦੇ ਤਖਤ ਹਜ਼ਾਰਿਆਂ ਵੱਲ  
ਕੱਚੇ ਘੜੇ ਤੇ ਤੁਰਨ ਦੀ ਚਾਹ ਜਿਸ ਨੂੰ  
ਉਹ ਪਰਤਦੇ ਨਹੀਂ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਵੱਲ (ਬੰਪਿੰਗ)

ਜਿਹੜੇ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਰਬੀਰ, ਬਹਾਦਰ 92 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਭਰਮ ਪਾਲ ਕੇ ਬੈਠੇ ਸਨ, ਉਹ ਢੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਇਹ ਸੋਚਦੀ ਹੈ, ਰੌਲਾ ਵੀ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਿਉੜੀਆਂ ਵੰਡਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਕੁਝ ਖਾਸ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਿਉੜੀਆਂ ਵੰਡਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਖਾਸ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 25-25 ਕਰੋੜ ਦੀ ਆਫਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਚਿੱਟੇ ਦੁੱਧ ਵਾਂਗ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਗਈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਜਿਹੜੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿਉੜੀਆਂ ਵੰਡੀਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਰਿਉੜੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ 15 ਕਾਂਗਰਸੀ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਖਰੀਦੇ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 22 ਕਾਂਗਰਸੀ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਖਰੀਦੇ, ਗੋਆ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦੇ, ਝਾਰਖੰਡ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਚ ਲਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਖਰੀਦ ਲੈਣਗੇ। ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਹਨ੍ਹੇਰੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਘਬਰਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਸੋਚਦੇ ਸਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਇਸ ਹਨ੍ਹੇਰੀ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਲਵਾਂਗੇ। ਪਰ ਇਹ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜੰਮੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕ ਨੇ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆ, ਪੈਸੇ ਦਾ ਲਾਲਚ ਦਿੱਤਾ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਕਨਕਲੂਡ ਕਰੋ।

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

**ਸਰਦਾਰ ਮਨਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿਆਸਪੁਰਾ :** ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਲਾਲਚ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆਏ ਤਾਂ ਈ.ਡੀ. ਦੀਆਂ ਰੇਡਾਂ ਪਾਈਆਂ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹੀ ਕੰਮਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਲਾਲਚ ਦਿੱਤੇ, ਫਿਰ ਇਹ ਸੋਚਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਡਰਾ ਦੇਣਗੇ, ਧਮਕਾ ਦੇਣਗੇ ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅਸੀਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹਾਂ। ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਧਰਤੀ ਯਾਦ ਕਰੋ, ਵਜੀਦ ਖਾਂ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਜਦੋਂ ਜੈਕਾਰੇ ਮਾਰਦੇ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਲਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿੰਦਾ ਨੀਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿਣਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੱਤੋ-ਪਹਿਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਡਰਾਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ।

ਗ.ਕੌ/ਮ.ਸ਼/ 3-10-2022/ 4.40

ਤਾਤੀ ਵਾਉ ਨ ਲਗਈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਰਣਾਈ ॥

ਚਉਗਿਰਦ ਹਮਾਰੈ ਰਾਮ ਕਾਰ ਦੁਖੁ ਲਗੈ ਨ ਭਾਈ ॥

ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮਤ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਚੱਟਾਨ ਵਾਂਗ ਖੜ੍ਹੇ ਹਾਂ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ। ਬੈਠੋ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ।

**ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ):** ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ। ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਅੱਜ 2 ਵਜੇ ਸਭਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਟਾਈਮ ਦਿੱਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਢੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਵੀ ਸੀ, ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵੀ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਕਸਟੋਡੀਅਨ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕੇ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਵੀ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿਓ। ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਤੁਸੀਂ ਦੂਜੀ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਲਈ। ਫਿਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਜਵਾਬ ਦਿਓ। ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਵੀ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ। ਮੁੱਦਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹੀ ਸੀ ਜੋ ਅਵਾਰਾ ਕੁੱਤਿਆਂ ਨਾਲ ਵੱਚੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੜੇ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਵਾਰਾ ਕੁੱਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨੋਚ ਵੀ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਫਿਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿਓ। ਇਸ ਨੂੰ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਸੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕਤੰਤਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਤੇ ਅਸੀਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਾਂ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਵੋਟਾਂ ਵੇਲੇ ਬੁਥ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਬਟਨ ਵੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਟਨ ਵੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਜਿੱਤ ਕੇ ਆਏ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਲੇ ਬਟਨ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਦੱਬਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ। ਸਾਡੇ 92 ਜਿੱਤ ਕੇ ਆਏ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਦੇ 3 ਆਏ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਦੇ 18 ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਇੱਕ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕਤੰਤਰ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਤ ਸਰਵਮਾਨਿਆ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਫਤਵੇਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਾਰੇ ਇੱਕੋ ਰੰਗ ਦੇ ਹੋ ਜਾਈਏ, ਸਾਰੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਇੱਕੋ ਪਾਸੇ ਪੈ ਜਾਣ ਫਿਰ ਉਹ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕਹਾਉਂਦਾ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਮੁਕੱਦਸ ਚੋਅਰ ਤੇ ਬੈਠੋ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪਾਵਰ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਮਨਿਸਟਰ ਨੂੰ, ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੂੰ ਈਵਨ ਤੁਸੀਂ ਐਲ.ਓ.ਪੀ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਜਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬੈਠੋ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡਾ ਹਰੇਕ ਫੈਸਲਾ ਮੰਨਾਂਗੇ। ਜੇਕਰ ਸੁਧਾਰੀ ਵਿੱਚ ਕਹੀਏ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ 117 ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲਾਣੇਦਾਰ ਹੋ। ਲਾਣੇਦਾਰ ਦੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੰਨਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਘਰ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਹਾਊਸ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਵੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਘਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਕਤ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਪੀਚ ਸੁਣ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਕੋਈ ਇਸ ਵਕਤ ਸ਼ਿਕਾਗੇ ਵਿੱਚ ਟਰੱਕ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਕੋਈ ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸੀ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਕੋਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਝੋਨਾ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹ ਵੀ ਬੈਠਾ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੋਈ ਮਜ਼ਦੂਰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਟਾਈਮ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਾ ਪੁੱਤ ਵੀ ਸੁਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਅਸੀਂ ਚੁਣ ਕੇ ਭੇਜੇ ਸਨ ਉਹ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਵੋਟ ਪਾ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਕੱਲੀ ਵੋਟ ਪਾ ਕੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਤਦਾਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

4.45 ਕੁ.ਕ/ਮ.ਸ 03.10.2022

ਮਤ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਅਕਲ, ਜਿੰਨੀ ਕੁ ਸਾਨੂੰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਮਤ ਦਾ ਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਹਰ ਬੰਦਾ ਜਿਸ ਨੇ ਵੋਟ ਪਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੋਟ ਪਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਈ ਹੈ ਮੇਰਾ ਵੀ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੈਂ ਵੋਟ ਪਾਈ ਹੈ, ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅੱਗ ਹੈਗਾ ਵੀ ਹੈ ਜੀ। ਪਰ ਕਈ ਲੋਕ ਐਸੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਤਦਾਨ ਨੂੰ, ਦਾਨ ਨੂੰ ਪੈਸਿਆਂ ਨਾਲ ਖਰੀਦਦੇ ਹਨ। ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਦਾਨ ਹੈ, ਕਦੇ ਪੈਸਿਆਂ ਨਾਲ ਖਰੀਦ ਲਵੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਾਨ ਕਰਾ ਕੇ ਆਹ ਕੁਰਸੀਆਂ (ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਸੁੰਨੀਆਂ ਛੱਡ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਆਹ ਕੁਰਸੀਆਂ ਸੁੰਨੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇੱਥੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਆਉਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ, ਬੈਠੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਆਹ ਮਾਈਕ ਸੁੰਨੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁਰਸੀਆਂ ਤੇ ਬਿਠਾਇਆ ਹੈ, ਇਹ ਲਗਭਗ 18-20 ਹਨ। 60-70 ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਐਵਰੇਜ ਲਗਾ ਲਵੇ, 12-13 ਲੱਖ

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਦਿਲ ਤੋੜ ਕੇ ਇਹ ਬੰਦੇ ਬਾਹਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੱਥੇ ਚਲੇ ਗਏ। (ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਬੰਪਿੰਗ) ਉਹ ਇੱਥੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬੈਠੇ? ਮਾਈਕ ਆਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੈਠਣ ਲਈ ਕੁਰਸੀਆਂ ਉਹੀ ਹਨ, ਜੋ ਇੱਧਰ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਥੋੜ੍ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇੱਧਰ (ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਹੋ ਤਾਂ ਹੀ ਬੋਲੋਗੇ। ਜੇ ਉਧਰ (ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਹੋ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਗਿਆ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਬੋਲੋਗੇ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ, ਮੁਰਦਾਬਾਦ ਅਤੇ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਪੈਸਾਤੰਤਰ ਤੇ ਲੁਟਤੰਤਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਕਿਸਮ ਦੇ ਖਤਰੇ ਹੰਦੇ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੇ ਦੋ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹਮਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ internal ਇੱਕ external. ਇੱਕ ਤਾਂ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕ ਤੋਂ ਹਮਲਾ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਕਿ ਫਲਾਂ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਸਾਡੀਆਂ ਛੋਜਾਂ ਰੋਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਜਾਂਬਾਜ਼, ਮਾਵਾਂ ਨੇ ਪੁੱਤ ਜੰਮ ਕੇ ਬਾਰਡਰਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਭੇਜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਹ ਰੋਕਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ internal ਹਮਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਖਤਰਨਾਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਮੁਲਕ ਇਹ ਵੀ ਕਰਨ ਲੱਗ ਗਏ ਕਿ ਐਵੇਂ ਹੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਤੇ ਅੱਤੇ ਛੋਜਾਂ ਤੇ ਪੈਸਾ ਕਿਉਂ ਖਰਚੀਏ? ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਐਸਾ ਤਰੀਕਾ ਵਰਤ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰੋ-ਅੰਦਰੀ ਮਾਰ ਦੇਈਏ। ਉਹ ਇਸ ਵਕਤ ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਦਾ ਮੁਲਕ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਇਕੱਠੇ ਹੀ ਸੀ। ਦਾਤੀਆਂ, ਕਹੀਆਂ ਦੇ ਰੰਗ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਹੜਾ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ, ਆਪਣਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਥੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਸਰ, ਉਥੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨਹੀਂ ਟਿਕ ਸਕਿਆ। ਉਥੇ ਡਿਕਟੇਟਰਸ਼ਿਪ ਚਲਦੀ ਹੈ। ਵੋਟਾਂ ਵੇਲੇ ਕਦੇ ਕੋਈ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਮਰਜ਼ੀ ਬਣੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਲਾਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਭੱਜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਫਿਰ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਡੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਰ, ਹੁਣ ਇਹ ਕਿਉਂ ਬਣਨ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ? ਆਹ ਜਿਹੜੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਾਲੇ ਭਰਾ ਹਨ, ਇਹ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਲੋਟਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉਠ ਕੇ ਵਾਕ ਆਉਟ ਕਰ ਗਏ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ, ਮੁਰਦਾਬਾਦ ਕਰ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਆਪ ਉਸੇ ਗੱਲ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਗੁਜਰਾਤ ਗਿਆ। ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਲੋਕ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ? 27 ਸਾਲ ਤੋਂ ਉਥੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਆਈ? ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਜੀ ਕੀ ਕਰੀਏ ਵੋਟਾਂ ਤਾਂ ਬਥੇਰੀਆਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਇਹ ਉਧਰ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਨੇ ਸੈਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਇੱਕ ਦਫ਼ਤਰ ਖੁੱਲ੍ਹਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਹਰ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇ, ਕਿ ਇੱਥੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਹੋਏ

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

**Unedited Version / Not for legal / official use**

**Dated: Monday, 3rd October, 2022**

ਵਿਧਾਇਕ ਸਸਤੇ ਰੋਟਾਂ ਤੇ ਵੇਚੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। (ਟਰੋਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਬੰਪਿੰਗ) ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਦਾ ਆਹ ਮੁੱਲ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਦੇਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੌਣ ਕਿੰਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਐਕਟ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ? ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਵਾਲੇ ਤੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ? ਗੋਆ ਦੇ ਵਿੱਚ 11 ਵਿੱਚੋਂ 8 ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਭਾਜਪਾ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ, ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂ ਚਲੇ ਗਏ? ਦੋ ਤਿੰਨ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੁੜਵਾ ਲਈਆਂ, ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ। ਜੇ ਇਹ ਬੋਲਦੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਬ ਦਿੰਦੇ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਹੈ।

**04.50/ਪ.ਸ਼/ਸ.ਜ**

ਇਹ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਥੇ ਬੈਠਦੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਅੰਡਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੇ, ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਐਲ.ਓ.ਪੀ. ਹਨ, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਹਨ। ਅੱਜ ਬੜੀ ਵਧੀਆ ਜ਼ਾਮਨੀ ਰੰਗ ਦੀ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਆਏ ਸਨ, ਮਿਸਟਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਭਾਜਪਾ। ਸੌਗੋਂ, ਬਾਜਵਾ। ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂ, ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਸੱਚ ਬੋਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਜਪਾ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਇਹ secret ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਤਾ ਕਿੱਥੋਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ। ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗਾਲ੍ਹਾਂ, ਤੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਕੱਢੀਂ, ਤੂੰ ਢੂਜੇ ਦਿਨ ਕੱਢੀਂ, ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਈਦ ਵੀ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗੇ ਕਿ ਹਾਂ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਸਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਹਾਲਤ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦੇ ਫਾਰਮ ਮਿਲਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਤੂੰ ਫਾਰਮ ਲੈ ਕੇ ਭਰ ਦੇ। ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਫਾਰਮ ਤਾਂ ਲੈ ਲਵਾਂਗਾ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂਗਾ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਨ ਨੂੰ ਰਾਜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਮੌਕੇ ਸਨ। ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਗੌਰਮਿੰਟ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦੇ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਜਾਂ ਕੁਝ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਂਦੇ। ਇਸ ਵਕਤ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਲੋੜ ਸੀ, ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਲੀਡ ਕਰਦੇ। ਨਾ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ, ਨਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣੇ ਬਸ ਉਹ ਇਹ ਹੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਓ। ਲੋਕੀਂ ਕਿਉਂ ਬਣਾਉਣ? ਬਸ, ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਦੀ ਇਹ ਹੀ ਦਿੱਕਤ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਕਰ ਕੇ ਦਿਖਾਓ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਤਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਆਵਾਂਗੇ। ਇਹੀ ਫਰਕ ਹੈ। ਸੋ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਲਵਾਂਗੇ।

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਇਨਸਾਫ ਦਾ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਨਾ, ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਤੋਂ ਇਹ ਡਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ

ਇਨਸਾਫ ਦਾ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਨਾ, ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਤੋਂ ਇਹ ਡਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਰਾਤ ਲੰਮੀ ਹੋਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸੂਰਜ ਮਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਲੱਖਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਨੇ, ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਪਏ ਨੇ

ਮੈਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ

ਸਾਹਾਂ ਦਾ ਭਾਰ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਭਾਰੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਪਰਖ ਲਿਆ

ਜ਼ਰਾ ਸੋਚੋ ਡੱਬਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੰਦਾ ਤਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। (ਬੰਪਿੰਗ)।

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਗਿਆਨੀ ਹੋ। ਅਕਸਰ ਤੁਸੀਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪੰਕਤੀਆਂ ਬੋਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ। ਸਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰ ਹੀ ਅਸੀਂ ਸਾਹਾਂ ਦਾ ਚੁੱਕੀ ਫਿਰਦੇ ਹਾਂ। ਬੰਦਾ ਡੱਬ ਜਾਵੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਸਾਹ, ਓਨਾ ਚਿਰ ਥੱਲੇ, ਸਾਹ ਮੁੱਕ ਗਏ ਤਾਂ ਉਪਰ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਭਾਰ ਕਿਸ ਦਾ ਸੀ, ਸਾਹਾਂ ਦਾ। ਸੋ, ਇਹ 25-25 ਸਾਲ ਰਾਜ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਲੁਟਦਿਆਂ 70 ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਅਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਛਿੱਡ ਨਹੀਂ ਭਰਿਆ। ਸਿਆਣੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਛਿੱਡ ਦਾ ਭੁੱਖਾ ਰੱਜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੀਤ ਦਾ ਭੁੱਖਾ ਨਹੀਂ ਰਜਦਾ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਨੀਤਾਂ ਦੇ ਭੁੱਖੇ ਹਨ(ਬੰਪਿੰਗ)। ਇਹ ਸਾਡੇ ਬਾਰੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਆਉਂਦਾ, ਇਹ ਤਾਂ ਨਵੇਂ ਹਨ, ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਕੋਲ ਤਜਰਬਾ ਨਹੀਂ, ਬਈ ਲੋਕ ਦੁਖੀ ਹੀ ਤਜਰਬੇਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਹੈ (ਹਾਸਾ)(ਬੰਪਿੰਗ)। ਅੱਜ ਵੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਬੰਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਿਹੜੀ ਮਰਜ਼ੀ ਪੋਸਟ ਤੇ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੀ ਚੇਅਰ ਹੈ, ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪੈਨ ਹੈ। ਮੈਂ ਅੱਜ ਵੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ

ਮੈਂ ਅੰਨ੍ਹਾ ਤੇ ਤਿਲਕਣ ਰਸਤਾ,

ਮੈਂ ਅੰਨ੍ਹਾ ਤੇ ਤਿਲਕਣ ਰਸਤਾ, ਦੇਵੇ ਕੌਣ ਸੰਭਾਲਾ,

ਧੱਕੇ ਦੇਵਨ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤੇ, ਇਕ ਤੂੰ ਹੱਥ ਪਕੜਨ ਵਾਲਾ।

### 4.55/ਜਸਪਾਲ/ਸੁਭਮ/3.10.2022

ਇੱਕ ਤਾਂ ਬੰਦਾ ਅੰਨ੍ਹਾ ਹੈ, ਉਤੇਂ ਤਿਲਕਣ ਰਸਤਾ ਹੈ, ਉਤੇਂ ਧੱਕੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਹ ਹਨ (ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਫਿਰ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਰੱਬ ਹੀ ਬਾਂਹ ਫੜ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਸੋ, ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਵੱਸਦਾ ਹੈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿੱਤਾ, ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਉਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਨਿਭਾਵਾਂਗੇ, ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਵਾਂਗੇ? ਸੋ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਹੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਨੂੰ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਡੱਬੀ, ਇਹ ਆ ਕੇ ਆਪਦੀ ਗੱਲ ਬੋਲ ਕੇ ਇਥੇ ਖੜ੍ਹ ਕੇ (ਵੈਲ ਆਫ਼  
ਦਿ ਹਾਊਸ) ਸਿੱਧੇ ਅਖਬਾਰ ਵਾਲਿਆਂ ਕੋਲ ਕਿ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡੱਬੀ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ  
ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਆਹ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉਠਾਏ ਕਦੇ? ਜਿਉਂ ਲੱਗੇ ਕਰਨ ਜੀਰੋ ਆਵਰ ਜੀ,  
ਜੀਰੋ ਆਵਰ। ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਤਾਂ ਉਠਾ ਦਿਉ, ਮੈਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਹੋਮ ਮਨਿਸਟਰ  
ਹਾਂ, ਮੈਂ ਹੋਮ ਮਨਿਸਟਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਗੈਂਗਸਟਰ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ,  
ਉਸ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਸਮਿਸ ਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, 7 ਤਰੀਕ ਤੱਕ ਉਸ ਦਾ  
ਰਿਮਾਂਡ ਵੀ ਲੈ ਲਿਆ ਔਰ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਐਅਰਪੋਰਟਾਂ ਉੱਤੇ ਲੁੱਕ ਆਊਟ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ,  
ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਬਾਰਡਰ ਉੱਤੇ ਸਖਤਾਈ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਅਪਰੋਸ਼ਨ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਬੜੀ ਜਲਦੀ ਉਹ  
ਬੰਦਾ ਦੁਬਾਰਾ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। (ਬੰਧਿੰਗ) ਮੈਂ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਸੇ ਗੱਲ ਪਿਛੇ ਇਹ ਪੌਣਾ ਘੰਟਾ  
ਲੜੀ ਗਏ। ਮੈਂ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਕਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਗੱਲੋਂ ਕਾਣਾ ਹਾਂ। ਦੂਜਾ ਅੱਜ ਮੈਂ  
ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਨਾਊਂਸਮੈਂਟ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ 1  
ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਝੋਨਾ ਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਫਸਲ ਹੈ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ, 1 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਝੋਨੇ ਦੀ  
ਖਰੀਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਔਰ 1 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਆਈ, ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ  
ਕਿ ਅੱਜ ਹੀ ਫਸਲ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸੀ, ਦੋ ਤਿੰਨ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ 2,13,000 ਸਾਡੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਆ ਗਏ,  
ਅੱਜ ਹੀ ਫਸਲ, ਅੱਜ ਹੀ ਪੈਸੇ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਢਾਈ ਢਾਈ, ਤਿੰਨ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਇੰਤਜ਼ਾਰ  
ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ, ਕਦੇ ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਇਧਰ ਨਹੀਂ ਆਏ, ਉਧਰ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਕਿਉਂ ਬਈ ਇੱਧਰ  
ਉਧਰ ਦੇ ਚੱਕਰਾਂ ਵਿੱਚ? ਬਾਕੀ ਸਰ, ਸਿੱਧੂ ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਬੜਾ ਦੁਖਦਾਇਕ ਜਿਹੜਾ ਕਤਲ ਕਾਂਡ ਆਰਟਿਸਟ  
ਭਰਾ ਦਾ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਵਿੱਚ 36 ਟੋਟਲ ਐਕਿਊਜ਼ੱਡ ਹਨ, 28 ਫੜ੍ਹ ਲਈ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 4 ਉਹ ਹਨ  
ਜਿਹੜੇ ਮੇਨ ਸ਼ੂਟਰ ਸੀ, 24 ਦਾ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਹੋਰ ਵੀ ਫੜ੍ਹਨ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ  
ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ, ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਏ, ਨਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ  
ਦੇ ਵੀ ਲੱਗਦੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੀ ਉਹ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਕਈ ਤਾਂ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ, ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਦੱਸ ਦਿੰਦਾ ਕਿ  
ਕਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਕਿਹੜੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਥੇ ਕੁ ਬਹਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ)  
(ਬੰਧਿੰਗ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਮਰਜ਼ੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਫੜਾ ਕੇ ਵਰਤ ਲਵੇ ਤੇ  
ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਭੁੱਲ ਜਾਓ, ਲਗਾ ਦਿਉ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ  
ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਦੇ ਵਾਲੇ ਤਾਂ ਸਾਂਭ ਲਵੇ। ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਹੈਰਾਨ ਮੰਨ ਗਿਆ ਕਿ  
ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਜਦੋਂ ਸਾਬਕਾ ਸਾਡੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਸਾਡੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਉਹ ਇੱਥੇ ਹੀ ਬਹਿੰਦੇ ਹੁੰਦੇ  
ਸੀ, ਉਹ ਜਦੋਂ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਗਏ ਤਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਅਲੀ ਬਾਬਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਨਾਲ ਚਲੇ 40 ਤਾਂ ਨਹੀਂ

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਗਏ ਪਰ ਨਾਲ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਘੱਟ ਸੀ, 20-25 ਹੋਣੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ 20-25 ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਨੇ 5-7 ਮੋੜ ਦਿੱਤੇ, ਮਤਲਬ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਕੁਰੱਪਟ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਨੇ ਵੀ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ (ਬੰਧਿੰਗ) (ਹਾਸਾ) ਮਤਲਬ ਹੱਦ ਹੈ ਇਹ ਤਾਂ, ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਸ਼ੀਨ ਲਗਾ ਲਈ, ਸੁੱਟੇ ਸਾਰੇ, ਧੋ ਕੇ, ਸਾਫ਼ ਕਰਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨ ਵੀ ਮੁੱਕਰ ਗਈ ਕਿ ਆਹ ਨਹੀਂ ਧੋ ਸਕਦੇ ਪਰ ਸਾਡੇ ਜਿਹੜੇ ਇਹ ਮੇਰੇ ਸਾਥੀ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਹਾਊਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਗਰੰਟੀ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮਾਨਾ ਕੀ ਮੇਰੀ ਕਮੀਜ ਪਰ ਲਾਖੋਂ ਦਾਗ ਹੈਂ ਮਾਨਾ ਕੀ ਮੇਰੀ ਕਮੀਜ ਪਰ ਲਾਖੋਂ ਦਾਗ ਹੈਂ ਪਰ ਖੁਦਾ ਕਾ ਸ਼ੁਕ ਹੈ ਕੋਈ ਧੰਭਾ ਨਹੀਂ। (ਬੰਧਿੰਗ) ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਦਾਗਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਣ ਧੋਂਦੀ ਹੈ, ਧੱਬਿਆਂ ਨੂੰ ਸਦੀਆਂ ਧੋਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਦੀਆਂ। ਗੁਰਭਜਨ ਗਿੱਲ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ੇਅਰ ਹੈ।

5.00 ਬ.ਕ/ਅ.ਗੋ

ਆਪਣੀ ਜਾਚੇ ਤਾਂ ਦਰਿਆ ਵੱਡੇ ਘਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਉਹ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦਰਿਆ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਵੱਡੇ ਘਰ ਚੱਲਿਆ ਹਾਂ ਪਰ ਜਦੋਂ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਵੜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਹਸਤੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਉਥੇ ਕੌਣ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮੁੰਦਰ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅੱਗੇ ਸਭ ਖਤਮ।

ਆਪਣੀ ਜਾਚੇ ਤਾਂ ਦਰਿਆ ਵੱਡੇ ਘਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਉਹ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਗਰਦਨ ਸਿੱਧੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਮੁੱਲ ਤਾਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਬੇਸ਼ਰਮਾਂ ਦਾ ਤਾਂ ਨੀਵਾਂ ਪਾ ਕੇ ਵੀ ਸਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਬੰਧਿੰਗ)

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰ ਹੀ ਗਿਆ, ਨੀਵਾਂ ਪਾ ਕੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਗ ਲਾਓ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੰਗ ਲਾਓ। ਸੋ, ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਮਤਾ ਇਸ ਕਰਕੇ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਜਿੱਤਿਆ ਹੈ, ਹੋਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕੀ ਹੈ? ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੀ ਤਾਂ ਜਿੱਤਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੀ ਤਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨਾ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਵੰਡਿਆ, ਨਾ ਹੀ muscle power ਵਰਤੀ, ਨਾ ਕੋਈ ਗੁੰਡਾ-ਗਰਦੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮੱਤ ਰਾਹੀਂ ਅੱਜ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਕਿੰਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮਤਾਂ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਗਲਤ ਫਹਿਸ਼ੀ ਨਾ ਰਹੇ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਮਤਾ ਲਿਆਉਣਾ ਪੈ ਗਿਆ।

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

**Unedited Version / Not for legal / official use**

**Dated: Monday, 3rd October, 2022**

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਨਵੇਂ ਐਮ.ਐਲ.ਏਜ਼ ਨੂੰ ਟਾਈਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧ ਟਾਈਮ ਦੇ ਦਿਆ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਵੇਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਲਿਖ ਕੇ ਵੀ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਵੱਧ ਲਿਖ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਵੀ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਮੈਂ 40 ਸਕਿੰਟ ਜਾਂ 30 ਸਕਿੰਟ ਵੀ ਮੰਗ ਕੇ ਲਏ ਹਨ ਕਿ 30 ਸਕਿੰਟ ਹੀ ਦੇ ਦਿਓ ਤਾਂ ਕਿ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲੱਗ ਜਾਵੇ। ਹਾਜ਼ਰੀ 30 ਸਕਿੰਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਕਲੁਂ ਡਿਜੀਟਲ ਜ਼ਮਾਨਾ ਹੈ, ਸਾਰਾ ਜ਼ਮਾਨਾ ਲਾਈਵ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਬੀ.ਐਸ.ਪੀ ਬੈਂਚਿੱਜ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਇੱਥੋਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਵਿਚਾਰਕ ਮੱਤਭੇਦ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਮਨ ਦਾ ਮੱਤਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਜਾਂ ਜੋ ਵੀ ਤੁਹਾਡਾ ਵਿਪੁ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤੁਹਾਡੀ ਸੋਚ ਮੁਤਾਬਿਕ ਆਪਣਾ ਮੱਤ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਜਿੱਧਰ ਬਹੁਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਲੋਕਤੰਤਰ ਵੀ ਉਪਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ, ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਇੰਨਾ ਕਮਜ਼ੂਰ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੈਸਿਆਂ ਨਾਲ ਜਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਹ ਰੰਦੀਆਂ-ਹੱਥੌੜੀਆਂ ਚੁੱਕੀ ਫਿਰਦੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਆਂਚ ਆਵੇਗੀ।

ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਆਸੀਂ ਵਾਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਪਰ ਮੈਂ ਇਕ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਗਿਣਾਵਾਂ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ। ਬਿਜਲੀ ਦੇ 50 ਲੱਖ ਬਿਲਾਂ ਦਾ ਮੇਰਾ ਕੋਲ ਅੰਕੜਾ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੀਰੋ ਬਿਲ ਆਉਣ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ। 50 ਲੱਖ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜੀਰੋ ਬਿਲ ਆਉਣ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ।(ਬੰਪਿੰਗ) ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀਆਂ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀਆਂ-ਵੱਡੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਨੌਕਰੀਆਂ ਵੀ ਨਿਕਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਕੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਵੀ ਕਰਾਂਗੇ, ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਾਂਗੇ। ਗੰਨੇ ਦੀ ਮੈਂ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਸਿਰਫ ਸਵਾ ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ ਵਿੱਚ ਗੰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਿੱਲਾਂ ਦੀ ਕੈਪੈਸਿਟੀ ਢਾਈ ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਗੰਨੇ ਦਾ ਉਤਪਾਦਕ ਹੈ, ਉਹ ਝੋਨੇ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਗੰਨੇ ਦੇ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਹੈ। ਗੰਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮਿੱਲਾਂ ਮੂਹਰੇ ਧਰਨੇ ਲਾਉਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਆਸੀਂ ਵੀ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਪਰ ਆਸੀਂ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸਾਰੇ ਪੈਸੇ ਚੁਕਤਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇੱਕ-ਦੋ ਮਿੱਲਾਂ ਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਬੰਦੇ ਲੰਦਨ ਭੱਜ ਗਏ ਹਨ। ਆਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਟੇਕ ਓਵਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਅੱਜ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਗੰਨੇ ਦਾ ਭਾਅ 360/- ਰੁਪਏ ਕੁਇੰਟਲ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ 380/- ਰੁਪਏ ਕੁਇੰਟਲ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਹਾਂ।(ਬੰਪਿੰਗ) ਗੰਨੇ ਦਾ ਭਾਅ 20/- ਰੁਪਏ ਕੁਇੰਟਲ ਵਧਾਉਣ ਲੱਗੇ ਹਾਂ। ਉਸ ਨਾਲ 200 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿਚੋਂ ਵਾਧੂ ਖਰਚਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਕਹਾਂਗਾ। ਆਮ ਤੌਰ

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਇੰਨਾ ਬੋਝ ਪਵੇਗਾ। ਬੋਝ ਕਿਉਂ ਜੀ? ਇਹ ਜਨਤਾ ਦਾ ਪੈਸਾ ਹੈ। ਬੋਝ ਕਿਸ ਤੇ ਪਵੇਗਾ? ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਦਿਓ। ਸੋ, ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿਚੋਂ 200 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਖਰਚਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਹ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ (ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਹੀ ਕੱਢ ਲਵਾਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਿਆ ਹੈ। (ਹਾਸਾ) ਇਧਰੋਂ-ਉਪਰੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗੇ।

ਮੈਂ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਕਿਤਾਬਾਂ-ਕਾਪੀਆਂ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਕਾਗਜ਼ ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖ ਲਓ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ, ਮੰਗ ਪੱਤਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣਾ ਹੋਮ ਵਰਕ ਕਰਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਹੜਾ ਕੋਈ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਗੱਡੀ ਖੜ੍ਹਾ ਕੇ ਵੀ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਜਾਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਤੱਕ ਜਵਾਬ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਕਕ ਅਗ 3.10.2022 5.05

ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਘਾਟ ਹੈ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਕਰਕੇ ਕਾਗਜ਼ ਫੜਾਉ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਇਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਹੋਮ ਵਰਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਫਿਰ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕ ਬੇਹਿੰਮਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਸ਼ਿਕਵੇ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਹੁਣ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਕਰੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਕਹਾਵਤ ਹੈ:

ਬੇਹਿੰਮਤੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਉਹ, ਜਿਹੜੇ ਬਹਿ ਕੇ ਸ਼ਿਕਵਾ ਕਰਨ ਮੁਕੱਦਰਾਂ ਦਾ  
ਉਗਣ ਵਾਲੇ ਉੱਗ ਪੈਂਦੇ ਨੇ, ਸੀਨਾ ਪਾੜ ਕੇ ਪੱਥਰਾਂ ਦਾ। (ਬੰਪਿੰਗ)

ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ:

ਬੇਹਿੰਮਤੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਉਹ, ਜਿਹੜੇ ਬਹਿ ਕੇ ਸ਼ਿਕਵਾ ਕਰਨ ਮੁਕੱਦਰਾਂ ਦਾ  
ਉਗਣ ਵਾਲੇ ਉੱਗ ਪੈਂਦੇ ਨੇ, ਸੀਨਾ ਪਾੜ ਕੇ ਪੱਥਰਾਂ ਦਾ।  
ਮੰਜ਼ਿਲ ਦੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਤਖਤੀ ਲਗਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੀ,  
ਜਿਹੜੇ ਘਰੋਂ ਬਣਾ ਕੇ ਤੁਰਦੇ ਨੇ, ਨਕਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਸਫਰਾਂ ਦਾ।

(ਬੰਪਿੰਗ)

ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ। ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਮਿਹਰਬਾਨੀ। ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਤੋੜਨਾ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਕੋਈ ਟੈਸਟ ਲੈਣਾ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਹਾਊਸ ਦੇ ਕਸਟੋਡੀਅਨ ਹੋ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** Thank you, ਮੁੱਖ ਮੰਡਰੀ ਸਾਹਿਬ।

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਹੁਣ ਮੈਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟਿੰਗ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ 91 ਮੈਂਬਰਜ਼ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ ਅਤੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ ਭਾਵ ਕੁੱਲ 93 ਮੈਂਬਰਜ਼ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ ।)

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

“ਕਿ ਇਹ ਸਦਨ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ।”

ਜਿਹੜੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਉਹ ‘ਹਾਂ’ ਕਹਿਣ ।

(ਅਵਾਜ਼ਾਂ : ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ)

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਅਤੇ ਹੱਥ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਤਾਂ ਕਿ ਗਿਣਤੀ ਹੋ ਸਕੇ ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰਜ਼ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਕੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ।

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਸਕੱਤਰ ਗਿਣਤੀ ਕਰਵਾਉਣ ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਗਿਣਤੀ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ।)

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਜਿਹੜੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ, ਉਹ ‘ਨਾਂ’ ਕਹਿਣ ਅਤੇ ਹੱਥ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਤਾਂ ਕਿ ਗਿਣਤੀ ਹੋ ਸਕੇ ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰਜ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਹੱਥ ਖੜ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ।)

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਸਕੱਤਰ ਗਿਣਤੀ ਕਰਵਾਉਣ ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਗਿਣਤੀ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ।)

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ‘ਹਾਂ’ ਪੱਖ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਮੈਂਬਰਜ਼ ਹਨ ?

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਕੱਤਰ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਗਿਣਤੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਚੇਅਰ ਨੂੰ ਦੱਸੀ ਗਈ ।)

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਤੇ ਇੱਕ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਹਨ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ‘ਨਾਂ’ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ । ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ ।

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** 91 ਮੈਂਬਰਜ਼ ‘ਹਾਂ’ ਪੱਖ ਦੇ ਹਨ (ਬੰਧੀਂ) ਅਤੇ ‘ਨਾਂਹ’ ਪੱਖ ਦੇ ਦੋ ਮੈਂਬਰ ਹਨ । \*

**ਪ੍ਰਸਤਾਵ xxx ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ । \***

(ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਬੰਧੀਂ)

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ :** ਮੈਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਿਹੜੇ ਇੱਧਰ (ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਮੈਂਬਰ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਦਨ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਹੈ । ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ । (ਬੰਧੀਂ) ਮੈਂ ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੂਰਵਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਹੈ । ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਇਆਲੀ ਜੀ, ਜੀਰੋ ਆਵਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਗਰ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ ।

03.10.2022/5.10/ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ/ਰਜਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ

### MATTERS RAISED DURING ZERO HOUR (RESUMPTION)

**ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਇਆਲੀ (ਦਾਖਾ):** ਧੰਨਵਾਦ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਜੀਰੋ ਆਵਰ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ । ਮੈਂ ਪਿਛਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਕ ਮੰਗ ਰੱਖੀ ਸੀ, ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਮਾਰਗ ਬਾਰੇ। ਹੁਣ 16 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਸਰਾਭਾ ਜੀ ਦੀ ਬਰਸੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਥੇ ਸੜਕ ਦੀ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀ ਹਾਲਤ ਹੈ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਉਥੇ ਧਰਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਸੜਕ ਦੀ ਰਿਪੋਅਰ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹਾ ਵੀ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਸੋ, ਪਹਿਲ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਦੇ ਨਗਰ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੜਕ ਦੀ ਰਿਪੋਅਰ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਵੀ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਪੱਥਰ ਪੈ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਪਰ ਤਕਰੀਬਨ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਥੇ ਸ਼ਾਇਦ ਰੇਟ ਰਿਵਾਈਜ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕੰਮ ਰੁਕਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਉਥੇ ਪੱਥਰ ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਟਾਈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਜਦੇ ਹਨ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਜਦੇ ਹਨ, ਸਕੂਟਰਾਂ ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਈ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਵੀ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ। ਸੋ, ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਇਸ ਦਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ।

\* As ordered by the Hon'ble Speaker on 13.10.2022 on the request and representation dated 3.10.2022 of Sardar Manpreet Singh Ayali and Dr. Nachhatar Pal, Hon'ble Members

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

**Unedited Version / Not for legal / official use**

**Dated: Monday, 3rd October, 2022**

**ਡਾਕਟਰ ਨਛੱਤਰ ਪਾਲ (ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ):** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੰਦਰ ਐਨ.ਓ.ਸੀ. ਕਰਕੇ ਰਜਿਸਟਰੀਆਂ ਹੋਣ ਵਿਚ ਦਿੱਕਤ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਸਦਨ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵੇਚ ਕੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਬਾਹਰ ਭੇਜਣੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰੀਆਂ ਵਿਚ ਬੜੀ ਦਿੱਕਤ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਲੋਨੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਕੰਮ ਵੀ ਕਰਵਾਏ ਹਨ ਪਰ ਐਨ.ਓ.ਸੀ. ਦੇ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਨੂੰ ਸਰਲ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਤਹਿਸੀਲ ਆਫਿਸ ਵਿਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਬਿਠਾ ਕੇ ਰਜਿਸਟਰੀਆਂ ਜਲਦੀ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ।

**ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ:** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਕ ਗੱਲ ਮੇਰੀ ਸਪੀਚ ਦੇ ਵਿਚ ਰਹਿ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਸਾਡੀ ਬੜੇ ਚਿਰਾਂ ਦੀ ਲਟਕਦੀ ਹੋਈ ਮੰਗ ਸੀ, ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਸੀ ਕਿ ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਏਅਰਪੋਰਟ ਦਾ ਨਾਮ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ। ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। (ਬੰਧਿੰਗ) ਇਖਾਲੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 16 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਭਾ ਜੀ ਦੀ ਬਰਸੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੂਆ ਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਉਹ ਸੜਕ ਜਲਦੀ ਹੀ ਠੀਕ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੇਰੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਰਹੇਗੀ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਹਲਵਾਰੇ ਦਾ ਏਅਰਪੋਰਟ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਭਾ ਜੀ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। (ਬੰਧਿੰਗ) ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੇਰੇ ਵੱਸ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੱਥ ਹੈ। ਉਹ ਏਅਰਪੋਰਟ ਏਅਰਫੋਰਸ ਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕਰਨਗੇ ਜਾਂ ਆਨ ਕਾਲ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਆਪਣੀ ਦਿਲੀ ਤਮਨਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਯੋਧਿਆਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੁਲਕ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਏਅਰਪੋਰਟ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਪੰਜਾਬ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਵੱਸਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਸ.ਆਈ.ਟੀ.ਜ਼. ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਸਾਡਾ ਗੁਰੂ ਸਾਡੇ ਘਰ ਹੀ ਸੇਫ਼ ਨਹੀਂ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਐਨੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਕੋਟਕਪੁਰਾ, ਬਹਿਬਲ ਕਲਾਂ, ਬਰਗਾੜੀ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਲਦੀ ਕਰਾਵਾਂਗੇ। ਜੋ ਵੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹਨ, ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਹੁੰਦੇ ਤੇ ਰਹੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਰਸੂਖਦਾਰ ਹੋਣ ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿਚ ਹੈ। ਅੱਜ ਏ.ਜੀ. ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਸਦਨ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਰਾ ਪਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਇਹੀ

## PUNJAB VIDHAN SABHA DEBATES

Unedited Version / Not for legal / official use

Dated: Monday, 3rd October, 2022

ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਪੱਕਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬੇਅਦਬੀ ਵਰਗੇ ਸੰਗੀਨ ਜੁਰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅੜਚਣ ਨਾ ਪਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਇਨਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਹਨ। ਸੋ, ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਜਿੰਨਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਅਸੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਐਸ.ਐਲ.ਏ. ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗੇ। (ਬੰਧਿੰਗ)

**ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ:** ਸਦਨ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਥਗਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥  
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

\*5:14 ਵਜੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ)

(ਇਸ \*ਸਮੇਂ ਸਦਨ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਥਗਿਤ ਹੋ ਗਿਆ।)